

Mateřská škola Sokolov, Pionýrů

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Účinnost od září 2023

„ZA VŠEMI TVÁŘEMI ZEMĚ“

Moto ŠVP:

„Podej ruce planetě, bude dobře na světě“ - „Spojme ruce se Zemí, láskou se nám odmění“

Zdraví je chápáno nejen jako stav bez nemoci, ale také jako pocit životní pohody. Soulad a harmonie se sebou samým, s naším okolním světem, se Zemí.

Země, na které žijeme, nám mnohé nabízí a právě tak, jak s ní jednáme, jak žijeme, chováme se k sobě a ostatním, čím Zemi přispíváme ... tak právě tak se nám na ní žije.

Obsah

1. Identifikační údaje	3
2. Charakteristika školy	4
3. Podmínky vzdělávání.....	4
3.1 Věcné podmínky	4
3.2 Životospráva	6
3.3 Psychosociální podmínky.....	7
3.4 Organizace.....	8
3.5 Řízení mateřské školy	10
3.6 Personální a pedagogické zajištění	11
3.7 Spoluúčast rodičů.....	12
3.8 Spolupráce s dalšími institucemi	14
3.9 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	15
3.10 Podmínky pro vzdělávání dětí mimořádně nadaných	16
3.11 Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	17
3.12 Vzdělávání dětí se socio-kulturním znevýhodněním	20
3.13 Vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	21
4. Organizace vzdělávání	22
4.1 Kritéria pro přijímání dětí	22
4.2 Pravidla pro zařazování dětí do jednotlivých tříd.....	22
4.3 Třídy mateřské školy a jejich bližší charakteristika.....	22
4.3 Souběžné působení učitelů na třídě	24
4.4 Individuální vzdělávání.....	24
4.5 Distanční vzdělávání.....	24
4.6 Nabídka vzdělávání na doma	25
5. Charakteristika vzdělávacího programu “Za všemi tvářemi Země“	28
5.1 Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	30
5.2 Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	30
6. Vzdělávací obsah.....	31
6.1 Uspořádání témat.....	36
7. Evaluační systém a pedagogická diagnostika	67
8. Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí	72

1. Identifikační údaje

Název dokumentu:	Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání “Za všemi tvářemi Země“
Název mateřské školy:	Mateřská škola Sokolov, Pionýrů 1344
Sídlo mateřské školy:	Pionýrů 1344, Sokolov
IZO ředitelství:	107 545 781
Identifikátor zařízení:	600072606
Bankovní účet:	KB Sokolov 27-6759740247/0100
IČO:	70834598
Telefonní číslo – pevná linka:	359 808 403
E – mail:	1ms.so@seznam.cz
Webové stránky:	www.nejskolka.cz
Statutární zástupce:	Bc. Romana Veselková, ředitelka školy
Zpracovatel programu:	Bc. Romana Veselková ve spolupráci s pdg. školy
ŠVP schválila a vydala:	schválila pdg. rada dne 30. 8. 2023, vydala Bc. Romana Veselková
Právní forma:	příspěvková organizace
Součástí školy:	školní jídelna
Zřizovatel:	Městský úřad Sokolov, Rokycanova 1929
Škola nabyla právní subjektivity:	01.07.2000
Číslo jednací:	212/2023
Platnost dokumentu:	od září 2023

2. Charakteristika školy

Budova školy je 61 let stará. Dříve sloužila jako internátní mateřská škola s nočním provozem. Nyní jsme pětiletá mateřská škola vilového typu. Součástí školy je školní jídelna. U každé třídy je šatna dětí a hygienické zařízení. Zřizovatel z důvodu rozšíření kapacity školy vybudoval třídu pro deset dětí z původních bytových prostor.

Škola má kapacitu 110 dětí, momentálně má škola 11 pedagogů (včetně ředitelky, zástupkyně ředitelky), vedoucí školní jídelny, školnici/uklízečku, uklízečku, tři kuchařky, chůvu a dvě asistentky pedagoga. Od září 2023 má škola speciálního pedagoga, školního asistenta a třetí asistentku pedagoga.

V přízemí, po obou stranách hlavní budovy, jsou dvě velké ložnice. Jedna z nich slouží i jako cvičebna. Během týdne se zde střídají děti ze všech tříd. Ve 3. třídě bylo vybudováno patro, které může sloužit jako klidová zóna i jako knihovna pro děti.

Budova předškolního zařízení se nachází ve zdravém a čistém ovzduší uprostřed zeleně. Její součástí je velká školní zahrada s herními prvky pro všechny věkové kategorie předškolních dětí. Celý areál školy je oplocený. K přístupu do areálu slouží tři brány, které jsou v době mimo provoz školy uzamčeny.

V blízkém okolí je vybudován nový sportovní areál a lesopark. V nedalekém okolí se nachází náměstí s důležitými budovami a s dopravní tepnou. Z důvodu přijímání dětí od dvou do tří let zajistil zřizovatel protipožární dveře, včetně zárubní.

Strava se připravuje ve školní jídelně, která se nachází v suterénu budovy. Je zde sklad potravin, archiv, sociální zázemí pro provozní zaměstnance, prádelna, sušárna a buduje se nová sborovna.

3. Podmínky vzdělávání

Podmínky vzdělávání jsou v ŠVP zpracovány podle RVP PV do jednotlivých oblastí.

3.1 Věcné podmínky

Třídy jsou prostorné, světlé, dobře větratelné a temperované. Slouží jako herny. Stolky jsou využívány ke stolování i k výchovně vzdělávacím činnostem. Veškerý nábytek je přizpůsoben potřebám dětí. Byly vytvořeny hrací a relaxační koutky. Každá třída je vybavena dotykovým počítačem pro děti, notebookem pro učitelky, obojí s připojením k internetu. Dvě třídy mají velkoformátový dotykový monitor, kterým chceme v průběhu následujících tří let dovybavit i ostatní třídy. Jedna třída má velkoformátovou TV s připojením k internetu. Každá třída má piano, nebo klávesy. Spolu s dětmi se snažíme vytvářet estetické a podnětné prostředí s

dostatkem pomůcek k hrám námětovým, didaktickým, tvořivým, experimentům a pohybovým aktivitám.

Výukové programy, výchovný materiál, hračky, pomůcky, náčiní, dětskou i odbornou literaturu každoročně doplňujeme. Při výběru spolupracujeme i s rodiči dětí.

U každé třídy je šatna dětí.

V přízemí, za umývárnu druhé třídy, je cvičebna, kam chodí cvičit děti z celé školy. Tato cvičebna je plnohodnotně vybavena cvičicím náčiním a dalšími pomůckami. Po obědě slouží ke spánku. Taktéž na protilehlé straně, za umývárnu první třídy, se nachází ložnice pro spící děti. Zahradu mateřské školy prošla v minulých letech inovací. Byly vytvořeny další kouty podporující pohybové aktivity dětí, volnou hru, relaxaci a smyslové vnímání. Byl zbudován ovál včetně příslušenství pro dopravní výchovu a rozvoj hrubé motoriky dětí, šplhací sestava, houpadla, hudební a relaxační koutek, prvky pro hru „Na školu“, herní sestava pro 2leté děti a pískoviště. Škola má záměr v horizontu 3 let dovybavit zahradu mateřské školy zahradním altánem, který by umožňoval venkovní výuku i za nepříznivého počasí a dále herním domečkem pro 2leté děti v přední části zahrady. Škola se v následujícím roce zaměří na zbudování záhonků pro každou třídu pro pěstování jednoduchých plodin, květin.

Prostory a uspořádání mateřské školy využíváme k nejrozličnějším skupinovým i individuálním činnostem. Dbáme, aby bylo vzdělávací prostředí podnětné, zajímavé a pestré. Počítáme s aktivní účastí dětí, aby byly zvědavé, samostatné, aby se uměly prosadit, říci svůj názor, ohodnotit sebe i jiné. Chceme, aby měly odvalu ukázat, co umí a dokáží a měly chuť se i nadále rozvíjet a vzdělávat.

Další věcné podmínky:

- policový dětský nábytek, tělocvičné nářadí, sociální zázemí, lehátka pro odpočinek a spánek dětí vyhovují daným požadavkům
- pomůcky, hračky, náčiní, materiály a doplňky odpovídají počtu i věku dětí
- učitelky dbají, aby pomůcky byly pro děti dostupné a přístupné (s ohledem na bezpečnost)
- jsou stanovena pravidla pro jejich využívání
- dětské výtvarné práce zdobí interiér školy, jsou dostupné dětem i rodičům
- cvičebna je dle harmonogramu pravidelně využívána dětmi ze všech tříd, ve třídě je dostatek pomůcek podporující spontánní pohybové aktivity
- kolem školní budovy máme zahradu, která je oplocena a slouží celoročně ke hrám a poznávání a má dostatečné množství prvků podporující volnou hru a spontánní

- pohybové aktivity dětí
- škola má dostatek lehce přenosného nářadí, které je možné využívat i na školní zahradě při dodržování stanovených pravidel
 - pískoviště jsou celoročně přikryta síťovinou a udržované. Děti mají dostatek pomůcek na písek
 - na základě kontroly OHES všechny prostory splňují hygienické i bezpečnostní normy dle platné legislativy.

3.2 Životospráva

Dětem je poskytována pestrá, zdravá, plnohodnotná a vyvážená strava s dostatkem ovoce a zeleniny s ohledem na plnění spotřebního koše a na předpisy v souladu s platnou legislativou. Mezi jednotlivými jídly je dodržován maximálně tříhodinový časový interval. Děti do jídla nenutíme, ale snažíme se o to, aby alespoň ochutnaly a naučily se tak zdravým stravovacím návykům. Podporujeme u dětí samostatnost a sebeobsluhu, zároveň je vedeme k tomu, aby stolovaly kulturně, čistě, v pohodě a v klidu.

Dětem zajišťujeme:

- dostatek tekutin během celého dne, po celý den mají k dispozici v nápojových automatech vodu ochucenou ovocem, nebo zeleninou a čaj s minimálním množstvím cukru
- je zajištěn pravidelný denní rytmus, který je v případě potřeby flexibilní pro děti i pro rodiče (akce školy, požadavky rodičů)
- je sledováno ovzduší, děti jsou dopoledne zpravidla 2 hodiny venku, v příznivém počasí pobývají venku i v odpoledních hodinách na školní zahradě
- mají dostatek volného pohybu v prostorách mateřské školy i venku
- děti, které nespí, mají zajištěný náhradní program, dle individuálních potřeb dostávají nabídku takových aktivit, které je uspokojí a udrží v klidu (pro zrelaxování organismu po obědě), v případě předškolních dětí jednoduché individuální nebo skupinové činnosti zaměřené na přípravu do školy
- jsou respektovány individuální potřeby dětí
- teploty v místnostech jsou pravidelně sledovány, v průběhu dne je větráno

Domníváme se, že všichni pracovníci školy se snaží chovat podle zásad zdravého životního stylu a být tak přirozeným vzorem pro děti.

3.3 Psychosociální podmínky

Usilujeme o to, aby se v mateřské škole cítili dospělí i děti dobře, spokojeně, jistě a bezpečně. Práce všech pracovníků školy je založena na vzájemné spolupráci, důvěře, respektu a na společném vytváření pozitivního klimatu školy.

Pracujeme podle zásad:

- rodičům umožňujeme prohlédnout si školu, vybavení, seznámit se s prostředím a zaměstnanci školy před nástupem dítěte do školy, poskytujeme jim odbornou pomoc „Jak usnadnit dítěti vstup do mateřské školy.“
- jednáme na základě partnerství
- sociální klima školy je založeno na základě důvěry, tolerance, ohleduplnosti, spolehlivosti, otevřenosti, vstřícnosti, pomoci a podpory všech zúčastněných
- nově příchozím dětem umožňujeme postupnou adaptaci přizpůsobenou potřebám každého dítěte a jeho rodičů
- dítě přijímáme v jeho individualitě, respektujeme jeho potřeby a možnosti, vývojové i individuální zvláštnosti, fyzické a psychické vlastnosti a v souladu s nimi s dětmi jednáme citlivě, klidně a pohodově
- děti nejsou neúměrně zatěžovány spěchem a chvatem či nadměrně přetěžovány
- v dětech rozvíjíme toleranci, ohleduplnost, sympatii, porozumění, vzájemnou spolupráci, pomoc a společné sdílení radosti z prožitků
- využíváme pozitivní motivaci, jasné a srozumitelné pokyny, aby škola byla pro děti kamarádkým prostředím, kde jsou rády, snažíme se stavět na vnitřní motivaci dítěte a vlastním sebeuvědomění
- využíváme osobního příkladu, protože děti se nejvíce učí nápodobou
- podporujeme zdravé sebevědomí u dětí, jejich vlastní ocenění, vzájemné ocenění, učíme je pracovat s chybou, podporujeme zažití úspěchu
- podporujeme komunikaci nejen mezi dětmi ve třídě, ale mezi všemi dětmi ve škole pořádáním společných oslav, akcí
- komunikujeme s dětmi otevřeně a vstřícně, empaticky, podporujícím a rozvíjejícím způsobem, k ničemu je nenutíme, snažíme se jim porozumět a naslouchat, dáváme jim prostor se ke všemu vyjádřit
- rozvíjíme pozitivní myšlení, tvořivé, samostatné myšlení, podporujeme samostatné rozhodování
- počítáme s aktivní účastí dětí a individuální volbou, probouzíme v dětech aktivní

- zájem a chuť získávat nové poznatky a dovednosti, chuť objevovat a naslouchat, vedeme je k prožitkům a povzbuzujeme jejich radost z poznání a prožitího
- podporujeme přirozený poznávací způsob vycházející z jejich vlastního zájmu
 - pracujeme s dětmi formou pestré nabídky činností, mají možnost spolurozhodovat a navrhnout aktivity
 - volnost a osobní svoboda dětí by měla být vyvážená s nezbytnou mírou omezení pro dodržování řádu a pravidel soužití, spoluvytváříme pohodu na základě jasných pravidel ve skupině
 - všechny děti mají stejná práva, povinnosti a možnosti
 - jednání s dospělými i dětmi je na základě důvěry, tolerance a solidarity

Všichni zaměstnanci školy se snaží dodržovat pravidla soužití prohloubené o prvky Zdravé mateřské školy.

3.4 Organizace

Provoz mateřské školy je od 6:00 hodin do 16:30 hodin. Děti jsou do mateřské školy přijímány na základě správního řízení podle stanovených kritérií.

Přijímání dětí do mateřské školy na následující školní rok se provádí zápisem, který vyhláší ředitelka školy po dohodě se zřizovatelem. Ředitelka rozhoduje o přijetí dětí na základě stanovených kritérií. Kritéria jsou upřesněna ve směrnici *Kritéria pro přijímání dětí*, která je přístupná v prostorách školy a na webových stránkách školy. Dítě může být přijato k předškolnímu vzdělávání i v průběhu školního roku na uvolněné místo.

Denní program:

Do denního programu jsou pravidelně zařazovány zdravotně preventivní pohybové aktivity. Po celý den je dětem umožněn pitný režim.

6:00 – 6:30	<i>příchod dětí do 1. třídy, předávání dětí učitelce do třídy, volné spontánní zájmové aktivity</i>
6:30 - 7.30	<i>děti se rozcházejí do svých tříd, v případě nepřítomnosti některé učitelky do druhé třídy na patře budovy, kam je dítě zařazeno</i>
6:30 – 8:20	<i>spontánní činnosti dětí, řízené individuální nebo skupinové činnosti, pohybové aktivity</i>
8:20 – 8:50	<i>osobní hygiena, dopolední svačina</i>
8:50 - 9:30	<i>volné činnosti a aktivity dětí řízené pedagogickými pracovníky zaměřené především na hry a zájmovou činnost, individuální a skupinové práce s dětmi, práce s integrovanými dětmi, řízené aktivity, osobní hygiena, příprava na pobyt venku</i>

9:30 -11:30	<i>pobyt dětí venku</i>
11:30 -12:15	<i>oběd a osobní hygiena dětí</i>
12:15 -14:00	<i>spánek a odpočinek dětí plně respektující rozdílné potřeby dětí, individuální práce s dětmi s nižší potřebou spánku, jednoduché individuální činnosti zaměřené na přípravu do školy</i>
14:00 -14:45	<i>odpolední svačina, osobní hygiena</i>
14:45 -16:30	<i>volné činnosti a aktivity dětí zaměřené především na hry, zájmové činnosti a pohybové aktivity dětí, v případě pěkného počasí hry na zahradě mateřské školy</i>

Časový harmonogram podávání stravy:

1. svačina od 8:30 do 8:45 hodin

Oběd od 11.30 do 11:45 hodin

2. svačina od 14.30 do 14:45 hodin

Po celý den je zabezpečen pitný režim

Provoz mateřské školy bývá v době letních prázdnin přerušen po dohodě se zřizovatelem. Rozsah plánovaného omezení nebo přerušení oznámí ředitelka mateřské školy nejméně 2 měsíce předem. Provoz mateřské školy lze ze závažných technických či organizačních důvodů, nebo na základě rozhodnutí KHS nebo MZd a po projednání se zřizovatelem omezit nebo přerušit i v jiném období. Informaci o omezení nebo přerušení provozu v takovém případě zveřejní ředitelka mateřské školy na přístupném místě ve škole a webových stránkách školy neprodleně poté, co o omezení nebo přerušení provozu rozhodne.

Denní program svou pravidelností zajišťuje dětem jistotu při pobytu v mateřské škole. Přesto respektujeme jeho pružnost, možnost volby činností dětí a flexibilitu. Usilujeme o plynulý přechod mezi jednotlivými aktivitami. Děti jsou přijímány v době od 6:00 hod do 8:00 hod. Poté se MŠ z bezpečnostních důvodů, uzamyká do doby vyzvedávání dětí po obědě v rozmezí 11.45 – 12.15 hod. Ve 12.15 hodin se opět MŠ uzamyká do 14.45 hodin. Po předchozí dohodě s rodiči se lze dostavit s dítětem i v jiné době.

Pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělávání. Děti nacházejí potřebný klid, zázemí, bezpečí. Při nástupu dětí je uplatňována individuální adaptační podpora. Vyváženost spontánních i řízených činností podněcuje děti k vlastní aktivitě a experimentování. Minimalizujeme předávání hotových poznatků. Organizace je uzpůsobena tak, že děti mohou pracovat svým tempem. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti. Děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středních i velkých skupinách. Děti se mohou uchýlit do soukromí. Jsou pravidelně zařazovány zdravotně preventivní aktivity. Spojování tříd je maximálně omezeno (vyjma 5. třídy při malém počtu dětí či mimořádně složité situaci). Pedagogové při plánování činností vycházejí z potřeb a

zájmů dětí, které vyhovují individuálním vzdělávacím potřebám. Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky.

O každé mimořádné situaci jsou rodiče informováni prostřednictvím informační nástěnky.

3.5 Řízení mateřské školy

Organizace se člení na tyto základní organizační útvary: mateřská škola a školní jídelna.

Všichni pracovníci školy jsou seznámeni se svými povinnostmi a právy, které jsou zakotveny v pracovních náplních, dále s řády školy a vnitřními směrnici. Na provozních poradách, které jsou věnovány otázkám organizačním a provozním, jsou pravidelně a s předstihem informováni o aktuálním dění v MŠ. Pracovníci se vyjadřují k aktuálním problémům, hledáme společně vhodné řešení.

Je zřízena pedagogická rada, která je poradcem ředitelky školy. Členy jsou všichni pedagogové. Paní učitelky si zde vyhodnocují svoji práci, řeší důležité otázky VVČ, organizaci akcí, předávají zkušenosti z praxe a ze školení. Spolupodílejí se na zásadních otázkách školního vzdělávacího programu. Nové podněty jsou potom podkladem pro tvorbu ŠVP PV. Pedagogická rada se svolává dle plánu porad, dále mimořádně dle potřeby. O jednání se vyhotovuje zápis, se kterým se prokazatelně seznamují všichni zaměstnanci školy.

Ředitelka školy jmenovala svou zástupkyni, která ji může zastupovat ve všech úkonech a pravomocech. Její povinnosti a kompetence vymezuje náplň práce zástupkyně a jednotlivá pověření ředitelkou. Zástupkyně ředitelky se tedy podílí na řízení školy.

Ředitelka školy (nebo zástupkyně) pravidelně vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, provádí kontrolní, hospitační a evaluační činnost, která zahrnuje všechny stránky chodu školy. Plánování se opírá o předchozí analýzu a využívá zpětné vazby.

Pedagogický sbor pracuje jako tým, pedagogové si předávají zkušenosti z praxe, vyhodnocují svou práci, společně plánují a organizují, probíhají vzájemné návštěvy – hospitace, včetně následného vyhodnocení. Toto probíhá podle hospitačního plánu, se kterým jsou pedagogové seznámeni na pedagogické radě. Předávají si informace ze seminářů. Nové podněty se zohledňují při tvorbě ŠVP PV, TVP a v každodenní pedagogické práci.

Je vytvořen funkční informační systém. Ředitelka, nebo zástupkyně předává potřebné informace prostřednictvím informačního systému ve Správě MŠ, prostřednictvím nástěnky ve sborovně, prostřednictvím elektronické komunikace a prostřednictvím pravidelných i mimořádných pedagogických rad a provozních porad. Úzce spolupracuje se svou zástupkyní.

Při vedení zaměstnanců ředitelka zapojuje spolupracovníky do řízení. Vedoucí školní jídelny řídí pracovnice školní jídelny. Školnice řídí zaměstnance provozu.

Rodičům jsou poskytovány potřebné informace na schůzkách, na informačních nástěnkách ve vestibulu školy a šatnách tříd, na webových stránkách školy, e-mailovou, telefonickou komunikací a prostřednictvím uzavřených WhatsApp skupin. Paní učitelky poskytují odbornou pomoc rodičům – jsou vedeny individuální pohovory o pokrocích dětí, společně se domlouvají na postupech ohledně výchovy a vzdělávání dětí. V případě zájmu nabízíme rodičům odbornou literaturu.

MŠ spolupracuje se zřizovatelem, Základní školou Pionýrů Sokolov, se Speciálně pedagogickým centrem v Sokolově, s Pedagogicko psychologickou poradnou v Sokolově, OSPODEM a dalšími orgány a odborníky, zejména při řešení výchovných a vzdělávacích problémů u dětí. Rodiče mají možnost hradit stravné a školné v hotovosti, prostřednictvím inkasa, nebo převodem na účet školy. Dostávají k tomu veškeré potřebné informace.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Pedagogický tým mateřské školy tvoří jedenáct pedagogů. V současné době je 10 plně odborně kvalifikovaných, 1 si potřebnou kvalifikaci doplňuje. Ředitelka školy má odbornou kvalifikaci. Pedagogický tým doplňují asistentky pedagoga v souladu s platnými vydanými doporučeními SPC. Jako podpora pedagogického týmu má škola chůvu (jako výpomoc pro dvouleté děti) a školního asistenta. Pedagogický tým doplňuje vyjma jmenovaných pedagogických pracovníků též speciální pedagog. Speciální pedagog pomáhá diagnostikovat děti se speciálními vzdělávacími potřebami, pomáhá vytvářet a zlepšit podmínky pro úspěšnou integraci dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, individuálně rozvíjí děti s PLPP s potřebou 1. stupně podpůrného opatření a děti s přiznaným podpůrným opatřením 2. a vyššího stupně.

Pedagogický sbor funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel:

- je vytvořený plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků; všichni pedagogičtí pracovníci se stále sebevzdělávají a prohlubují své znalosti v oblasti předškolního vzdělávání; využívají akreditovaných nabídek MŠMT a vzdělávacích institucí
- škola je zapojena do projektu „OP JAK – Šablony I – MŠ Sokolov Pionýrů“ prostřednictvím kterého je zabezpečeno financování školního asistenta a budou realizované další vzdělávání pdg. pracovníků a inovativní vzdělávání
- služby pedagogů jsou organizovány do pěti pracovních dnů tak, aby byla dětem zajištěna optimální pedagogická péče

- v případě potřeby jsou specializované služby zajišťovány odborníky – PPP v Sokolově, SPC v Sokolově a i v jiných SPC dle konkrétních potřeb
- pracovní doba všech zaměstnanců je pravidelně rozdělena do celého pracovního týdne, učitelé se střídají na ranní a odpolední směně pravidelně podle rozpisu, vyjma 5. třídy, kde mají pedagogové stálou ranní a odpolední směnu. Pedagogové se překrývají na třídách v čase vycházky a oběda vyjma 5. třídy. Překryv na třídě zástupkyně zajišťuje ředitelka školy.
- spolupráci se základní školou zajišťuje ředitelka školy ve spolupráci s pedagogy na základě plánu spolupráce
- do mateřské školy dochází jednou týdně v odpoledních hodinách lektor anglického jazyka a lektor dětské jógy
- Mateřská škola spolupracuje na základě smlouvy a plánu spolupráce se sportovním klubem FK Baník Sokolov, který MŠ pomáhá rozvíjet pohybovou průpravu a spolupracuje při dalších sportovních i jiných akcích.

3.7 Spoluúčast rodičů

MŠ podporuje rodinnou výchovu. Rodiče nových dětí mohou plně využít adaptační období k účasti na akcích, které pro děti a rodiče pořádáme. Velmi rychle se takto s rodiči sblížíme a prohlubujeme vzájemnou důvěru. Spolupráce funguje na základě otevřenosti, ochotě spolupracovat, respektování a partnerství. Naše mateřská škola je otevřená rodičům. Osvědčil se nám tento postup:

- rodiče, jejichž děti ještě nedochází do předškolního zařízení, mají možnost navštívit mateřskou školu v den otevřených dveří, při předávání Rozhodnutí o zařazení dítěte do MŠ, nebo po individuální domluvě kdykoliv. Den otevřených dveří škola organizuje před zápisem. Rodiče a děti jsou seznámeni s prostory školy a s chodem MŠ, je jim poskytnuta individuální konzultace. Dále jsou pro ně pořádány informativní schůzky, které probíhají před začátkem školního roku, před nástupem dětí.
- rodiče informují prostřednictvím dotazníku pedagogy o zájmech a zálibách dětí před nástupem do MŠ
- jsou seznámeni se Školním řádem mateřské školy, Vnitřním řádem školní jídelny, se Směrnicí o Úplatě za předškolní vzdělávání, se SRPMŠ
- rodičům je poskytnuta metodická pomoc v oblasti adaptace: „Jak usnadnit svému dítěti vstup do mateřské školy“

- rodiče jsou seznámeni, co by dítě mělo umět před nástupem do MŠ
 Informativní schůzky probíhají začátkem školního roku. Ze strany školy jsou rodičům podávány informace o činnosti školy, o předpokládaném harmonogramu školního roku, jsou seznámeni se ŠVP, Školním a provozním řádem a Vnitřním řádem ŠJ. Jsou jim zodpovězeny otázky spojené s výchovou a vzděláváním jejich dětí v naší mateřské škole. Rodiče se mohou účastnit a zapojit do výchovně vzdělávací činnosti školy. Nejvíce prostřednictvím tvořivých setkávání, společných posezení. Mají možnost spolupodílet se na tvorbě ŠVP PV a zapojit se do SRPMŠ.

Pravidelně s rodiči konzultujeme individuální vzdělávací pokroky v učení a rozvoji dítěte. Domlouváme se na společném postupu při jeho další výchově a vzdělávání. Spolupráce s rodiči je pro nás jedním z důležitých prostředků výchovně vzdělávacího procesu. Pravidelně jsou informováni o aktuálních tématech, které učitelky představují v krátkých charakteristikách na nástěnce v šatně každé třídy, na web. stránkách školy. Zejména v rámci sdružení rodičů a pracovníků mateřské školy mají rodiče možnost spolupodílet se na plánování akcí, vítáme jejich nápady a pomoc. Účastní se a spolupodílí se na vystoupení svých dětí na veřejnosti. Prostřednictvím dětí působíme na rodiče v oblasti ekologického myšlení nebo zachování lidových tradic. Rodiče jsou prostřednictvím informativní nástěnky u vstupních dveří, v šatnách dětí a webových stránek, případně pomocí e-mailové a telefonické komunikace, uzavřených WhatsApp skupin tříd pravidelně informováni o aktuálním dění v mateřské škole. Bližší informace obdrží od učitelek při odpoledním rozcházení dětí.

Pro rodiče jsou pořádány:

- schůzky, kde jsou seznámeni s dokumenty školy, mohou navrhnout aktivity, exkurze
- třídní schůzky v polovině školního roku, jejichž součástí jsou aktivity dětí - „Jak se s dětmi v MŠ pracuje“ - individuální pohovory nad vzdělávacími pokroky svého dítěte, nad připraveností pro úspěšný vstup do ZŠ, včetně prací dětí, které jsou na výstavkách v šatně
- pro rodiče jsou organizovány individuální telefonické konzultace v jarních měsících týkající se individuálního pokroku dětí, průběhu a výsledku vzdělávání a výchovy dětí
- ke konci roku jsou s rodiči realizované „Triády“ – společná posezení nad portfoliem dítěte rodič x pedagog x dítě za účelem společného sdílení zážitků
- tvořivá odpoledne, besídky
- mohou se s dětmi podílet na výzdobě školy, spoluorganizovat akce školy, účastnit se společných akcí a zahradních slavností

- pro rodiče a děti jsou pořádány výtvarné soutěže na doma s následnou výstavou zpravidla v prostorách školy
- rodičům nabízíme spolupráci zejména na individuální úrovni a dle osobní domluvy s učitelkami na třídách, případně s ředitelkou, či zástupkyní školy, speciálním pedagogem. Nabízíme konzultace například ohledně školní zralosti, prevence logopedických vad, postupné adaptace nebo speciálních vzdělávacích potřeb dětí.
- v případě, že požadavky rodičů přesahují naši pedagogickou a jinou odbornost, doporučujeme rodičům spolupráci s dalšími odborníky
- rodičům předáváme informace o besedách, setkávání, přednáškách s odborníky v tématech vztahujících se k výchově a vzdělávání, případně je sami organizujeme
- všichni zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost ve všech záležitostech rodiny a dětí.

3.8 Spolupráce s dalšími institucemi

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání je dokument veřejný a vypovídá o tom, s jakými záměry chce naše škola na děti působit. Vytvoření vhodných podmínek je nezbytné, proto úzce spolupracujeme v této oblasti se zřizovatelem. Ředitelka se účastní pravidelně porad ředitelů příspěvkových organizací se zástupci zřizovatele. Zaměstnanci seznamuje se zápisy z těchto porad a na pedagogických radách a provozních poradách předává informace zaměstnancům školy. Spolupracuje také s ostatními mateřskými školami ve městě, s DDM v Sokolově, s MDK v Sokolově, s Městskou knihovnou, se Základní uměleckou školou v Sokolově, Městskou Policií, Euregio Egrensis, Karlovarským krajem a dalšími organizacemi. Zapojujeme se do sportovních, výtvarných, vědomostních i jiných soutěží (BE-NE, Netradiční olympiáda, Zpívání jen tak, výtvarné soutěže Karlovarského kraje, DDM, Statku Bernard a další). Máme zpracovaný plán spolupráce se Základní školou Pionýrů Sokolov. Ten je zpracován vždy na daný rok. S dětmi v posledním roce povinného předškolního vzdělávání před nástupem školní docházky chodíme na návštěvy do prvních tříd, dále jsou seznámeny s prostorami školní družiny, herny a školní jídelny. Spolupracujeme s FK Baníkem Sokolov na základě smlouvy a plánu spolupráce pro podporu a rozvoj pohybových schopností a dovedností dětí, kdy děti mají nadstandardní pohybovou přípravu v tělocvičně v zimních měsících, nebo v areálu Bohemia v závislosti na počasí a další aktivity vyplývající z plánu spolupráce vždy na daný rok. Máme uzavřený plán spolupráce se Střední živnostenskou školou, který podporuje vrstevnické učení a plán spolupráce s Městskou knihovnou Sokolov podporující předčtenářskou gramotnost. Škola úzce spolupracuje s MAP ORP Sokolov a ORP

Kraslice zejména v podpoře dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, manažerských a lídrovských kompetencí ředitele školy, podpoře kvality vzdělávání v různých oblastech včetně sdílení dobré praxe. Vše je závislé od aktuálních možností a realizace MAP Sokolovsko.

Mimořádné situace vyžadující spolupráci s odborníkem řeší ředitelka školy. Předem vše projedná s rodiči dítěte a učitelkou třídy.

3.9 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Systém péče o děti a podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními:

1. stupeň podpůrných opatření

Podle § 10, odstavec 2 vyhlášky 248/2019 Sb., kterou se mění vyhláška 27/2016 Sb., škola zabezpečí dítěti s prvním stupněm podpůrného opatření kompenzační pomůcky a pracuje s ním podle svého uvážení bez doporučení školského poradenského zařízení. Školské poradenské zařízení v tomto případě může určit pouze stupeň podpůrného opatření.

V případě potřeby zpracovává pedagog ve spolupráci se školním speciálním pedagogem a zákonnými zástupci PLPP a to před zahájením poskytování prvního stupně podpůrného opatření. PLPP obsahuje navržená podpůrná opatření 1. stupně, popis obtíží, speciální vzdělávací potřeby, cíle podpory a způsob vyhodnocování naplňování PLPP. S PLPP jsou zákonní zástupci prokazatelně seznámeni, mohou se k němu vyjadřovat a navrhopvat úpravy. PLPP je průběžně vyhodnocován a doplňován na základě vývoje speciálních potřeb dítěte a to ve spolupráci pedagoga třídy, školního speciálního pedagoga a zákonných zástupců dítěte. PLPP je vyhodnocen po třech měsících od zahájení poskytování podpůrného opatření, jsou navrženy další cíle podpory. Dítě s PLPP je na jeho základě podporováno učitelem třídy a také individuálně školním speciálním pedagogem. Nepovede - li i nadále podpůrné opatření k naplnění stanoveného cíle, doporučí mateřská škola využití poradenské pomoci ŠPZ.

2. až 5. stupeň podpůrných opatření

Individuální vzdělávací plány zpracovává mateřská škola dle vyhlášky č. 27/2016 Sb., o Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných ve znění pozdějších předpisů (dle vyhlášky 248/2019 Sb.), pouze pokud tak doporučí školské poradenské zařízení. Individuální vzdělávací plán navrhuje školské poradenské zařízení jako podpůrné opatření, zpracovává jej škola. Vychází ze školního vzdělávacího programu, vyhovuje vzdělávacím potřebám dítěte. Zahrnuje možnosti podpory pedagogického pracovníka při vzdělávání dítěte asistentem pedagoga (pokud je to nezbytné), dále

obsahuje v případě potřeby úpravy obsahů a výstupů ze vzdělávání dítěte, nepostačuje-li jejich vymezení přímo v doporučení.

Mateřská škola tedy v případě přijetí dítěte se SVP postupuje následovně.

V případě, že je do mateřské školy přijato dítě, které je v péči školského poradenského zařízení (dále jen ŠPZ), vypracuje učitelka ve spolupráci s ředitelkou mateřské školy, speciálním pedagogem, s rodiči a příslušným ŠPZ individuální vzdělávací plán pro dítě tak, aby mu byly poskytnuty vhodné a bezpečné podmínky pro vzdělávání, které mu umožní v rámci jeho speciálních potřeb všestranně se rozvíjet. IVP je průběžně vyhodnocován ve spolupráci učitelky, asistenta pedagoga a školního speciálního pedagoga, zákonných zástupců 2x ročně, v lednu a v červnu. Rodiče jsou s IVP prokazatelně seznámeni, mohou se k němu vyjadřovat a navrhnout jejich úpravu. Na základě doporučení příslušného ŠPZ je zajištěna přítomnost asistenta, který dbá na plnění IVP dítěte. Asistent pedagoga spolupracuje s učitelkou a dítětem tak, aby bylo dítě schopno se zapojit do většiny činností a nebylo díky svým speciálním potřebám sociálně vyloučeno. V případě potřeby je asistent pedagoga metodicky veden školním speciálním pedagogem. Dle potřeby jsou dítěti vytvořeny podmínky pro náhradní tělovýchovné aktivity. Na základě doporučení ŠPZ mateřská škola zajišťuje specifické kompenzační pomůcky. S příslušným ŠPZ spolupracujeme po celou dobu docházky dítěte do mateřské školy. Počet dětí ve třídě je snížen dle vyhlášky č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání ve znění pozdějších předpisů.

Mateřská škola má jednu třídu v přízemí budovy bezbariérovou. Je to druhá třída (medvíďata), ve které byly odstraněny prahy, v sociálním zařízení této třídy je jedna toaleta s úchyty pro dítě s omezenou hybností. Mateřská škola je vybavena schodolezem.

3.10 Podmínky pro vzdělávání dětí mimořádně nadaných

Podle RVP PV, nadané dítě v předškolním věku se velmi obtížně odlišuje od akcelerovaného vývoje v některé z oblastí osobnosti dítěte. Proto se MŠ snaží ke všem dětem přistupovat co nejvíce diferencovaně a podporovat potenciál konkrétního dítěte. A to širší vzdělávací nabídkou v oblasti, ve které dítě vyniká. Toto zajišťují třídní učitelky na základě své odborné způsobilosti. V případě, že je ve třídě mimořádně nadané dítě, které diagnostikovalo ŠPZ, zpracuje učitelka ve spolupráci s ředitelkou mateřské školy, školním speciálním pedagogem, s rodiči a příslušným ŠPZ na základě jeho doporučení Individuální vzdělávací plán pro dítě tak, aby mu byly poskytnuty podmínky pro vzdělávání, které jim umožní rozvíjet jejich potenciál.

Takovému dítěti jsou přiznány kompenzační pomůcky v rámci stupně podpory, který byl stanovený ŠPZ. Tyto kompenzační pomůcky a podporu potenciálu nadaného dítěte zajistí MŠ, podobně jako u dětí se SVP. V případě, že je ve třídě mimořádně nadané dítě, či je u něj podezření na nadání, které nediagnostikovalo ŠPZ zpracovává učitelka třídy ve spolupráci se školním speciálním pedagogem a zákonnými zástupci dítěte PLPP (jakožto podporu v 1. stupni podpůrného opatření) na základě kterého je dítě individuálně podporováno jak při běžných činnostech ve třídě tak individuálně školním speciálním pedagogem. S PLPP jsou zákonní zástupci prokazatelně seznámeni, mohou se k němu vyjadřovat, či navrhnout úpravy. PLPP je průběžně vyhodnocován a doplňován na základě vývoje specifických potřeb dítěte a to ve spolupráci pedagoga třídy, školního speciálního pedagoga a zákonných zástupců dítěte. PLPP je vyhodnocen po třech měsících od zahájení poskytování podpůrného opatření, jsou navrženy další cíle podpory. Nepovede - li i nadále podpůrné opatření k naplnění stanoveného cíle, doporučí mateřská škola využití poradenské pomoci ŠPZ.

3.11 Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let

Vypracováno na základě informačního materiálu ke vzdělávání dětí od 2 do 3 let v mateřské škole, dle školského zákona ve znění pozdějších předpisů, dle vyhlášky č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání ve znění pozdějších předpisů a další

Na základě požadavku zřizovatele máme v mateřské škole od září 2014 zřízenou třídu pro děti od dvou let. V současné době je tato třída z části heterogenní a je určena dětem ve věku 2 – 4 roky. Kapacita třídy je 24 dětí, po výjimce udělené zřizovatelem 26 dětí. V souladu s vyhláškou č.14/2005 Sb., je v této třídě za každé zařazené dítě mladší 3 let do doby dovršení 3 let věku dítěte nejvyšší počet dětí snížen o 2 děti, nejvýše o 6. Zpravidla je tato třída naplněna do počtu 20 dětí. Zřizovatel finančně podpořil dovybavení této třídy výchovnými pomůckami a odpovídajícím nábytkem. Dalším dovybavením a výměnou nábytku prošla třída v únoru 2020. Děti dostaly do třídy nábytek, ve kterém jsou jim hračky a další pomůcky ještě lépe zpřístupněny a esteticky jsou uzpůsobeny potřebám a vnímání dětí.

Materiální (věcné) podmínky:

Je rozšířeno vybavení vhodné pro děti od dvou let, které je postupně doplňováno a obnovováno hračkami, didaktickými pomůckami, náčiním, výtvarným materiálem a doplňky tak, aby vyhovovalo věku a počtu dětí. Vhodnost hraček a didaktických pomůcek posuzují učitelky třídy nejmladších dětí. Sedací nábytek, včetně stolků, zohledňuje menší tělesnou výšku dvouletých dětí, podporuje správné držení těla při sezení, je bezpečný a stabilní. Prostředí třídy poskytuje dostatečný prostor pro volný

pohyb i hru dětí a zároveň bezpečí a klid pro odpočinek (je zde odpočinkový kout, kam se děti mohou v průběhu dne uchýlit). Při nástupu do mateřské školy jsou děti bez plen, nemusíme řešit individuální ukládání hygienických potřeb dětí. Dle individuálních potřeb nosí rodiče dětí vlhčené ubrousky, které jsou k dispozici na WC dětí. Školní zahrada – hrací plocha je vybavena prvky pro různé věkové kategorie. Městečko Bimbi, trampolína, herní šplhací sestava a některé další prvky (kamenné schody u teatru) nejsou pro tyto děti vhodné. Paní učitelky využívají i lehce přenosné vybavení pro venkovní hrátky (domečky, látkový tunel, TV nářadí určené pro pobyt venku). Školní zahrada je bezpečná, prostorná, poskytuje mnoho podnětů k pohybu i k poznání. V srpnu 2020 došlo k rozšíření v přední části zahrady o prvky pro dvouleté děti a to o herní sestavu a pískoviště. Taktéž hudebně relaxační část zahrady a dráha pro pohyb na odrážedlech vhodných k věku je pro tyto děti vhodná.

Hygienické podmínky:

Počet WC mís a umyvadel odpovídá počtu dětí ve třídě. Třída má dva nočníky, které jsou přístupné dětem, jsou pravidelně umývány a dezinfikovány. Paní učitelky se zákonnými zástupci dětí domlouvají dostatečné množství náhradního oblečení v případě potřeby. Pro lepší nácvik sebeobsluhy při hygieně byl obnoven průchod ze třídy dvouletých dětí přímo k toaletám, aby učitelky na děti viděly kvůli jejich bezpečnosti a děti tam mohly WC využívat podle svých možností co nejvíce samostatně.

Životospráva, stravování:

Při přijetí dítěte dohodla ředitelka se zákonnými zástupci rozsah a způsob stravování a to tak, že je-li dítě přítomno v mateřské škole v době jídla, vždy se bude stravovat. Má nárok na přesnídávku, oběd a odpolední svačinu. Děti mladší tří let jsou zařazovány do skupiny strávníků 3 až 6 let. Množství jídla je přizpůsobeno individuálním potřebám jednotlivých dětí. Čas na jídlo je dětem přizpůsobován, nevyvíjíme na ně žádný tlak a spěch.

Psychosociální podmínky:

Nejenom v adaptačním režimu je důležitá provázanost režimu mateřské školy s režimem v rodině. Snažíme se o aktivní budování vztahů a spolupráci s rodinou a také o to, aby se děti cítily v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně, jistě a bezpečně. Proto zejména u nejmladších dětí spolupracujeme s rodiči velmi úzce a snažíme se přistupovat k potřebám každého dítěte co nejvíce individuálně. Zajišťujeme dětem dostatek emoční podpory, pocitu bezpečí, podnětné prostředí a činnosti, individuální

pěči a srozumitelná pravidla. Děti mohou využívat specifické pomůcky pro zajištění pocitu bezpečí.

Personální podmínky a další vzdělávání učitelů mateřských škol:

Naši kvalifikovaní pedagogové získané znalosti a dovednosti v oblasti vývojové psychologie, řečového rozvoje, literární a dramatické aktivity, pohybové, hudební a tvořivé aktivity přenášejí do praxe. V DVPP a samostudiu jsme se v minulém období zaměřili na psychická a fyzická specifika vývoje dětí dvouletých, vzdělávání 2letých, z čehož nyní čerpáme. Máme k tomu i dostatek literatury ve třídě i učitelské knihovně. Od školního roku 2018/2019 byla přijata do třídy děti od dvou let chůva. Její pracovní doba je nyní od 8 do 10 hodin, dále je možné využít jako pedagogické podpory školního asistenta v době od 10 do 12 hodin. Pedagogická podpora tak pokrývá pomoc při hygieně, převlékání, pobytu venku, při všech dopoledních aktivitách. V odpoledních hodinách může po dohodě v případě nutnosti pomoci uklízečka. Provoz třídy je uzpůsoben co největšímu možnému překryvu učitelek – v této třídě je to 3,5 hodiny denně.

Organizační podmínky:

Je zajištěn individuálně adaptační režim na přizpůsobení se novým podmínkám v mateřské škole. Děti mají dostatek času na veškeré aktivity (převlékání, stravování, hygienu, hry, úklidové činnosti).

Organizace vzdělávání a plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí tak, aby vyhovoval jejich individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem. Nejnižší možný počet dětí v této třídě je 18 – dle platných předpisů, po výjimce zřizovatelem 20.

Bezpečnostní podmínky:

Děti mladší tří let mají třídu v přízemí. Jsou to osoby se zvýšeným rizikem požárního nebezpečí, se sníženou schopností pohybu a orientace. Zajistit bezpečnost těchto dětí znamená eliminovat případná rizika. Počet dětí při pobytu venku na jednu pedagogickou pracovníci je 12 dětí.

Obsah vzdělávání:

Obsah vzdělávání v 1.třídě „Skřítkové“ je u nejmenších dětí zaměřen na rozvoj sebeobsluhy, hygienických návyků, trénování návyků a praktických dovedností, ale i na ostatní cíle a záměry vzdělávání obsažené ve ŠVP a to s přihlédnutím ke specifickým a dosažené úrovni ve všech oblastech vývoje 2letých dětí. Uvědomujeme si, že si děti utvářejí celoživotní návyky a postoje.

Při plánování si paní učitelky uvědomují specifika související s úrovní motoriky, jazykového a psychického vývoje dvouletých dětí. Tyto děti mají jiné tempo rozvoje prosociálních vztahů mezi dětmi, jsou egocentrické, mají velkou touhu po poznání, experimentují, objevují. Vymezují se vůči ostatním, osamostatňují se. Neorientují se v prostoru ani v čase, žijí tady a teď. Mají velkou potřebu pohybu, ale současně potřebují častěji odpočívat nejen po stránce fyzické, ale i psychické. Jsou zde výrazné rozdíly v oblasti psychomotoriky jednotlivých dětí, proto nesrovnáváme jednotlivé děti, ale sledujeme jejich pokroky. Plánování a realizace konkrétních vzdělávacích činností je přizpůsobeno možnostem a schopnostem dětí, individuálním potřebám a zájmům dětí. Podle toho volí paní učitelky metody a formy práce, které jsou zpravidla realizovány v menších skupinkách, či individuálně na základě potřeb a volby dětí. Děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, prožitkem, hrou a opakováním činností. Paní učitelky střídají různé činnosti, spontánní aktivity s řízenými. Největší prostor je věnován volné hře a pohybovým aktivitám dětí. Pro navození pohody a jistoty jsou dodržovány pravidelné rituály.

Spolupráce se zákonnými zástupci:

Spolupráce s rodiči dvouletých dětí je naprosto zásadní a začíná již v době po přijetí dětí do zařízení. Rodiče dostávají konkrétní informace o organizaci a dění v mateřské škole. Je jim nabídnuta pomoc „Jak připravit dítě do mateřské školy“, aby byl přechod co nejjednodušší. Snažíme se dětem a jejich rodičům co nejvíce pomáhat s postupnou a pokud možno, příjemnou adaptací na mateřskou školu. Podmínky adaptace domlouváme s rodiči individuálně a postupně.

3.12 Vzdělávání dětí se socio-kulturním znevýhodněním

Zvláštní péči věnujeme dětem ze socio-kulturně znevýhodněného prostředí. Jedná se o individuální stimulační programy. Při vytváření individuálních stimulačních programů pedagogové dbají na:

- citlivý přístup k dítěti, aby od počátku bylo přijímáno takové, jaké je
- zvýšený dozor s nezbytnou mírou samostatnosti, aby pomohl dítěti k samostatnému rozhodování
- pozitivní motivaci (chválit i sebemenší úspěch, snahu, pokroky), neboť dítě má jiné osobní předpoklady, menší zkušenosti, větší problém s osamostatněním se, hůře se prosazuje.

Je nanejvýš nutný vysoce profesní postoj pedagogů i všech zaměstnanců školy. Aby byla vyloučena rizika, stanoví pedagog včasnou diagnostikou individuální potřeby dítěte, nároky na svoji práci a jaké podmínky je třeba vytvořit. V případě potřeby je sestaven PLPP ve spolupráci se školním speciálním pedagogem, který tyto děti mimo pedagoga třídy nadále individuálně podporuje. PLPP je pravidelně vyhodnocován a doplňován dle potřeb, jsou s ním prokazatelně seznámeni zákonní zástupci, kteří mají možnost na něm spolupracovat, vyjadřovat se k němu a navrhopvat úpravy.

3.13 Vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Mateřská škola poskytuje dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. V případě, že počet dětí, pro které je předškolní vzdělávání povinné (alespoň 4 děti cizinci, nejvýše 8 dětí ve skupině), zřídí ředitelka školy skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu. Na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte, může ředitelka školy zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu i jiné děti než cizince v povinném předškolním vzdělávání, a to i do vyššího počtu než 8 dětí, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy dětí. Jazyková příprava je poskytována 1 hodinu týdně (zajišťují jí učitelky 3. třídy), tato jazyková příprava bude rozdělena do tří bloků v týdnu v čase odpoledního odpočinku dětí. Podpurným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je metodický materiál z knihovny mateřské školy a Kurikulum češtiny jako druhého jazyka PV.

V případě, že škola nemá alespoň 4 děti cizince v povinném předškolním vzdělávání a nebude možné naplnit výše uvedené, vytváří škola nad rámec povinností uložených v RVP PV pro děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Tuto jazykovou přípravu realizuje pro děti, pro které je předškolní vzdělávání povinné, ale i pro děti, pro které není předškolní vzdělávání povinné, aby byla zajištěna jejich včasná podpora. Pro tyto děti zpracovává pedagog ve spolupráci se školním speciálním pedagogem a zákonnými zástupci dětí PLPP v samotném nástupu dětí do mateřské školy. PLPP obsahuje navržený způsob podpory, popis obtíží, zejména zaměření na jazykovou přípravu, ale i jiné speciální vzdělávací potřeby. Dále cíle podpory a způsob vyhodnocování a doplňování PLPP. S PLPP jsou zákonní zástupci prokazatelně seznámeni, mohou se k němu vyjadřovat a navrhopvat úpravy. PLPP je průběžně vyhodnocován a doplňován na základě vývoje dítěte a to ve spolupráci pedagoga třídy, školního speciálního pedagoga a zákonných zástupců dětí. PLPP je vyhodnocen po třech měsících od zahájení poskytování, jsou navrzeny další cíle podpory. Dítě s PLPP je na jeho základě podporováno

učitelem třídy a také individuálně, nebo skupinově školním speciálním pedagogem.

4. Organizace vzdělávání

4.1 Kritéria pro přijímání dětí

Kritéria přijetí dítěte jsou stanovena ve Školním řádu mateřské školy, MŠ na ně vydala i samostatnou směrnici. Školní řád mateřské školy i směrnice Kritéria pro přijetí dítěte jsou přístupny na webových stránkách školy.

Předškolní vzdělávání se organizuje pro děti ve věku od dvou do zpravidla šesti let. K předškolnímu vzdělávání mohou být přijaty i dvouleté děti. Od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky dítěte, je předškolní vzdělávání povinné, není-li stanoveno jinak. Při přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání je třeba dodržet podmínky stanovené zvláštním předpisem na základě ustanovení § 50 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů ve znění pozdějších předpisů (pravidelné očkování).

4.2 Pravidla pro zařazování dětí do jednotlivých tříd

Nové děti jsou do tříd k prvnímu září školního roku rozděleny s přihlédnutím k přání rodičů, vhodnému heterogennímu uspořádání a po dohodě s ředitelkou školy. Sourozenci zpravidla navštěvují stejnou třídu, pokud některý z nich není mladší tří let. Dvouleté děti jsou zařazovány do 1. třídy Skřítkové. Obvykle po roce, po dohodě s rodiči, odcházejí do ostatních tříd, kde zůstanou po celou dobu docházky do mateřské školy.

4.3 Třídy mateřské školy a jejich bližší charakteristika

Jsme pětitřídní mateřská škola vilového typu. V přízemí po obou stranách se nacházejí dvě třídy – Skřítkové a Medvíďata (1. a 2. třída). 1. třída je z části heterogenní, 2. třída je zcela heterogenní a bezbariérová. V přízemí je také sborovna, ředitelna a sociální zařízení pro personál školy. Po obou stranách budovy jsou ložnice. Jedna slouží dopoledne pro všechny děti jako cvičebna. V prvním patře budovy se nacházejí třídy Šikulkové (3. tř.), Dráčata (4. tř.) a Pohádkáři (5. tř.). Všechny jsou heterogenní. V blízkosti každé třídy je šatna dětí a společné sociální zařízení. Vybavení sociálního zařízení vyhovuje hygienickým požadavkům pro daný počet dětí. V tomto patře nalezneme i kancelář pro zástupkyni ředitelky a vedoucí školní jídelny.

V suterénu budovy je prostorná kuchyň, malá kuchyňka, kde se umývá bílé nádobí, sklad zeleniny a potravin. Dále zde najdeme sociální zázemí pro provozní zaměstnance, prádelnu,

sušárnu a nově zbudovanou budoucí sborovnu jako další zázemí pro pedagogy.

Předškolní vzdělávání je zabezpečeno třídními vzdělávacími programy. Ty jsou zpracovávány na základě předloženého ŠVP MŠ, formou integrovaných bloků. Ty jsou společné pro celou mateřskou školu a mají průřezový charakter. Tyto integrované bloky jsou východiskem pro plánování, přípravu a realizaci vzdělávací nabídky a jejich bližší rozpracování je plně v kompetenci učitelek jednotlivých tříd. Každému dítěti je poskytována péče a podpora v míře, kterou momentálně potřebuje a v kvalitě, která mu vyhovuje. Ke vzdělávání volíme takové metody a formy práce, které jsou uzpůsobené potřebám a zájmům dětí. Dle potřeb zařazujeme skupinové, individuální i frontální formy vzdělávání. Máme vyvážené spontánní i řízené činnosti, které jsou vzájemně provázané. Dáváme dětem prostor k vlastní aktivitě, individuální volbě a iniciativě. Využíváme přirozeného toku dětských myšlenek a spontánních nápadů. Vycházíme přitom ze znalosti a porozumění dětem. Využíváme prvků situačního, spontánně sociálního, prožitkového, kooperativního učení hrou a činnostmi dětí, didakticky zacílené činnosti. U dětí v 1. třídě, která je určena dětem ve věku 2 – 4 roky klademe důraz na hru, prožitek, potřeby a vlastní zájem dětí. V prvotním vstupu dětí do mateřské školy klademe důraz zejména na adaptaci, přijetí, postupné zapojení a samostatnost. Dle možností a schopností dětí rozvíjíme tyto děti dále v souladu s filozofií školy, ŠVP PV a jimi samotnými. Snažíme se být průvodcem, facilitátorem, a minimalizujeme tak předávání hotových poznatků. Komunikujeme s dětmi otevřeným, empatickým a autentickým způsobem. Využíváme efektivní komunikace, která je posouvající a rozvíjející. Společně vytváříme podnětné, otevřené, zajímavé a obsahově bohaté, bezpečné a přátelské prostředí, tzv. pozitivní klima.

Logopedická péče je zajišťována v úzké spolupráci s rodinou. Logopedickou podporu zajišťuje i školní speciální pedagog. V průběhu dne zařazují paní učitelky jazykové chvílky, logopedickou prevenci.

Prevence bezpečnosti dětí a úrazovost – paní učitelky pravidelně u dětí prohlubují povědomí o vlastní bezpečnosti a dovednosti směřují k podpoře zdraví, bezpečí a osobní pohody i pohody prostředí. Využívají činnosti a příležitosti směřující k prevenci úrazů hrozících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkání s cizími lidmi. Děti vedou k tomu, aby věděly, kde a jak v případě potřeby mohou hledat pomoc. Paní učitelky se řídí v oblasti bezpečnosti dětí školským zákonem č. 561/2004 Sb. v platném znění, vyhláškou o předškolním vzdělávání č.14/2005 Sb. ve znění pozdějších předpisů, Školním řádem mateřské školy a dále pokyny ředitelky školy – zejména Organizačním řádem pro organizaci akcí pořádaných školou.

Třídy:

třída	název	Kapacita třídy	věk dětí
1. třída	Skřítkové	24, s výjimkou 26	2 až 4 roky
2. třída	Medvíďata	24, s výjimkou 28	3 až 7 let
3. třída	Šikulkové	24, s výjimkou 28	3 až 7 let
4. třída	Dráčata	24, s výjimkou 28	3 až 7 let
5. třída	Pohádkáři	10	3 až 7 let

- zřizovatelem byla schválena výjimka pro počty dětí ve třídách.

4.3 Souběžné působení učitelů na třídě

V 1. třídě působí souběžně paní učitelky při volných činnostech a aktivitách dětí, aktivitách dětí řízenými pedagogickými pracovníky zaměřené především na hry a zájmovou činnost, individuální a skupinové práce s dětmi, práce s integrovanými dětmi, řízené aktivity, při pobytu venku a obědě a osobní hygieně v rozsahu 3,5 hodiny denně. Ve 2., 3., 4. třídě působí souběžně paní učitelky při pobytu venku a obědě a osobní hygieně dětí zpravidla v rozsahu 2,5 hodiny denně. V 5. třídě souběžně vzhledem k nízkému počtu dětí paní učitelky nepůsobí.

4.4 Individuální vzdělávání

Pravidla organizace individuálního vzdělávání dle § 34b školského zákona jsou vymezeny ve Školním řádu mateřské školy v bodě 14. (14.1., 14.2.).

4.5 Distanční vzdělávání

Zvláštní pravidla při omezení osobní přítomnosti dětí v mateřské škole

Pokud z důvodu krizového opatření vyhlášeného podle krizového zákona, nebo z důvodu nařízení mimořádného opatření podle zvláštního zákona, anebo z důvodu nařízení karantény podle zákona o ochraně veřejného zdraví není možná osobní přítomnost většiny dětí, pro které je předškolní vzdělávání povinné poskytuje škola dotčeným dětem vzdělávání distančním způsobem.

- Vzdělávání distančním způsobem škola uskutečňuje podle Rámcového vzdělávacího programu a Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání Mateřské školy Sokolov, Pionýrů 1344 v míře odpovídající okolnostem.
- Děti, pro které je předškolní vzdělávání povinné jsou povinni se vzdělávat distančním

způsobem. Způsob poskytování vzdělávání a hodnocení výsledků vzdělávání distančním způsobem přizpůsobí škola podmínkám dítěte pro toto vzdělávání:

- a) mateřská škola umístí vzdělávací materiál na své webové stránky v sekci „Předškoláček“.
- b) zákonný zástupce má možnost vyzvednout výukový materiál v tištěné podobě (umístěný před hlavním vstupem do budovy školy každé pondělí od 8.00 – 12.00 hod. a středu od 12.00 – 16.30 hod.).
- c) pro ověření plnění povinnosti předškolního vzdělávání, sledování, vyhodnocování pokroků v rozvoji dítěte a utváření zpětné vazby odevzdají zákonní zástupci předem stanovené splněné úkoly v této formě: e-mail třídní učitelce (scan, fotografie), nebo je možné tištěnou formu vhodit do schránky mateřské školy a to vždy v termínu do 14 dnů od zadání.
- d) u dítěte, které má povinné předškolní vzdělávání má zákonný zástupce povinnost telefonicky nebo písemně omluvit neúčast v distanční výuce a to bez zbytečného odkladu, nejpozději do 3 dnů. Při předem známé delší nepřítomnosti dítěte je povinen zákonný zástupce požádat o uvolnění dítěte z distančního vzdělávání, a to nejpozději do 5 pracovních dnů před začátkem známé nepřítomnosti dítěte, vzor žádosti je k dispozici na stránkách mateřské školy. V žádosti zákonný zástupce uvede dobu, po kterou má být dítě uvolněno a důvod jeho uvolnění.

4.6 Nabídka vzdělávání na doma

Pro všechny děti i ty, které nejsou v povinném předškolním ročníku vzdělávání, vytváří škola v souladu se ŠVP MŠ po celý školní rok aktuální nabídku vzdělávání na doma. Tato vzdělávací nabídka je určena dětem, na základě dobrovolnosti, které se nemohou prezenčně účastnit vzdělávání v mateřské škole. Vzhledem k tomu, že se jedná o dobrovolnou vzdělávací nabídku její naplňování ani výstupy neověřujeme.

Nabídka aktivit a akcí školy (může se dle aktuálních požadavků rodičů, školy a nabídek měnit)

- dopravně bezpečnostní aktivity
- digitální pregramotnost
- hudebně rytmické činnosti
- grafomotorické činnosti

- environmentální aktivity
- předčtenářská gramotnost
- předmatematická gramotnost
- výtvarné soutěže
- divadelní představení
- kouzelnická představení

Celoroční aktivity

- pravidelné návštěvy “pohybovek” s FK Baníkem Sokolov
- bezpečná vycházka
- autička v DDM
- knihovna
- divadla v MŠ i MDK
- ZŠ
- Střední živnostenská škola v Sokolově

Další nabídka

- Továrna Playmobil Cheb /nemusí být každý rok/
- Lázeňské lesy
- Beseda s myslivcem /nemusí být každý rok/
- Bečovská botanická zahrada
- Školní statek Cheb, ekofarma Kozodoj
- Thun porcelánka
- IZS Karlovy Vary /nemusí být každý rok/
- BENE - bezpečně/nebezpečně
- Bubnování v mateřské škole
- Medový den v MDK/nemusí být každý rok/
- Hudebně zábavné programy
- Hudební programy
- Tématické workshopy
- Zvířátka v mš
- Screeningový test zraku
- Jazykové animace v NJ

- Projektové dny, tématické projekty
- Mobilní planetárium v MŠ, sférické kino
- Návštěva u hasičů v Chemičce Sokolov
- Návštěva psů z útulku Vránov
- Společné akce pro rodinu a děti na zahradě MŠ
- Vánoční besídky, besídky pro maminky
- Společná tvořivá odpoledne rodičů s dětmi
- Výtvarná soutěž školy
- Výtvarné a jiné soutěže jiných subjektů

Společné dny radosti/společné akce každý měsíc/

- **Září:** Zamykání školní zahrady
- **Říjen:** Ovocné/zeleninové dny s dětmi, soutěže
- **Listopad:** Dýňování-Halloween
- **Prosinec:** čert a Mikuláš, lampiónový průvod
- **Leden:** Zimní čarování
- **Únor:** Masopustní Karneval
- **Březen:** Vítání jara, zakončení zimy – Morana
- **Duben:** Den Země, Pašijový týden /barevný týden/ - ten bude realizovaný v závislosti na termínu velikonočních svátků
- **Květen:** Odemykání školní zahrady, Projekt “Moje město”, Projekt “Týden zdraví” (může být realizován i v červnu)
- **Červen:** Dětský den, Pasování předškoláků, Rozloučení se školním rokem /možné s přenocováním předškoláků v mateřské škole/

Další akce

- narozeninové oslavy dětí
- “Běháme po cestách rovných i klikatých”-sportovní dopoledne pro dětská družstva ze sokolovských mateřských škol ve spolupráci s FK Baník Sokolov
- další společné akce s FK Baníkem Sokolov – dle daného roku plánu spolupráce, např. projekt “Sportuji, mám to rád”, společná výtvarná soutěž
- Vánoční zpívání na náměstí při adventu
- Předlyžařský kurz

- Návštěvy ZUŠ v Sokolově
- Školička bruslení
- jazykové animace v NJ

Do další nabídky mohou být zahrnuty další aktivity dle aktuálních nabídek a možností, které jsou v souladu se vzdělávacím obsahem ŠVP PV a filozofií školy.

5. Charakteristika vzdělávacího programu “Za všemi tvářemi Země“

Mateřská škola se velmi inspiruje prvky programu Zdravá mateřská škola. Chápeme pojem zdraví nejenom jako stav bez nemoci, ale jako pocit životní pohody jak duševní tak fyzické. Jsme mateřská škola s rozšířenou nabídkou pohybových aktivit, kdy je kladen důraz na zdravý životní styl a mezilidské vztahy, zdravý vztah k planetě, přírodě. Mateřská škola, která učí děti žít, nebát se být sám sebou. Škola otevřená, vstřícná, komunikující úzce propojena s místem, kde děti vyrůstají. Podporujeme vnímání odlišnosti, včetně povědomí o multikulturní společnosti, vícejazyčnosti. Vnímáme děti jako jedinečné osobnosti, uplatňujeme prvky osobnostně orientovaného přístupu. Snažíme se vytvářet dětem, jejich rodičům, ale i nám samotným, zaměstnancům školy, takové podmínky, ve kterých se nám dobře pracuje a děti i rodiče se u nás cítí v bezpečí. Filosofickým základem poslání naší mateřské školy je vytváření zdravých vztahů mezi sebou, protože děti se nejvíce učí observačně – nápodobou. Snažíme se vytvářet vztahy bez ironie, ve vzájemné úctě a otevřenosti. Vytváříme takovou nabídku aktivit, aby měly děti prostor pro vytváření vlastní identity, aby se mohly podílet na volbě konkrétních činností, aby byly přijímány s jakýmkoliv názorem, či potřebou. V jídelníčku se snažíme zařazovat co nejvíce ovoce a zeleniny, motivujeme děti k zdravému životnímu stylu.

Už z názvu vzdělávacího programu vyplývá, že děti během celého školního roku sblízkujeme s jejich úzkým i širším životním prostředím. Vytváříme v nich od útlého věku pocit zodpovědnosti za jejich prostředí doma, v mateřské škole a také povědomí o tom, jaké dopady má naše kladné, či záporné chování k lidem, k nim samým, světu a životnímu prostředí.

O co usilujeme a jak

Rozvíjíme u dětí kreativitu a tvořivost, tvořivé (rozvíjející) myšlení a sebevyjádření, samostatné myšlení, logické uvažování, schopnost řešit problémy, čtenářskou i matematickou pregramotnost a gramotnost, digitální pregramotnost a práci s informacemi, práci s chybou, jemnou i hrubou motoriku. Podporujeme u dětí vztah ke zdravému životnímu stylu ve všech oblastech. Rozvíjíme pohybové schopnosti a dovednosti dětí, vzájemné vztahy, založené na

úctě, respektu a porozumění, zdravé životní návyky a postoje. Podporujeme u dětí vnitřní motivaci, aktivitu, zájem a zvědavost, radost z objevovaného, ze získávání nových poznatků, vlastní i vzájemné ocenění, možnost volby. Rozvíjíme samostatnost dětí, schopnost spolupracovat a kooperovat, respektovat a učit se navzájem. Podporujeme přirozený poznávací způsob vycházející ze zájmu dětí. Vedeme děti k ohleduplnosti k jiným lidem, kulturám, duchovním hodnotám a k odpovědnosti k životnímu prostředí, světu, planetě. Podporujeme jejich vlastní identitu, pocit sounáležitosti se zemí a společností. Podporujeme pocit uvědomění sebe sama, vnímání, osobnostní, emocionální a sociální rozvoj dětí a vnímání svých slabých a silných stránek. Podporujeme regionální identitu. Usilujeme o získání vlastní spoluodpovědnosti za své vzdělávání a o otevřenost k získávání nových poznatků, znalostí a dovedností. Usilujeme o získání pozitivního přístupu k celoživotnímu vzdělávání. Připravujeme tak děti na úspěšný vstup do základního a celoživotního vzdělávání.

Jak o to usilujeme (metody a formy vzdělávání)

Vzdělávání stavíme na potřebách jednotlivých dětí a na jejich individuálních možnostech. Je založeno na přímých zážitcích, podporuje dětskou zvědavost a podněcuje radost z učení. Paní učitelky využívají prvků situačního, spontánně sociálního, kooperativního učení hrou a činnostmi dětí a didakticky zacílené činnosti. Vzdělávací nabídka je na principu vlastní volby a aktivní účasti dětí. Zasažuje celou osobnost v podobě integrovaného přístupu. Využíváme prvků prožitkového učení, které jsou založeny na spontaneitě, objevnosti, komunikativnosti, aktivitě a tvořivosti, konkrétnosti a celostnosti. Uplatňujeme skupinové, individuální i frontální organizační formy, které se vzájemně prolínají a doplňují. Plánování vychází ze smysluplné pedagogické diagnostiky, každodenního pozorování a ze znalostí o dětech. Obvykle činnosti diferencujeme tak, aby děti měly možnost výběru z lehčích i těžších variant podle svého momentálního zájmu a potřeb. Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích vyváženým poměrem řízených a spontánních aktivit. Pedagog v didakticky zacílených činnostech pracuje zpravidla individuálně a ve skupinkách formou hry a tvořivosti s využitím slovní, názorně demonstračních a praktických metod. Hlavní činností dětí v mateřské škole je hra – tvořivá, námětová, dramatická, didaktická, hra s pravidly, pohybová, volná, spontánní, napodobivá, manipulační, fantazijní, zkoumání, objevování, experimentování, pozorování, konstruování, společenská, smyslová i kombinační.

Při vzdělávání dětí používáme:

- Prostředky: pokusy a experimenty, učení pomocí nabídky hry a nabídky činností,

nápodoba (situační učení), prožitkové učení, kooperativní a vrstevnické učení, individuální přístup, spontánní aktivity dětí, volná tvorba, formativní hodnocení, pozorování, rozhovor, individuální, skupinová a frontální vedení, facilitace, autenticita, efektivní komunikace

- Metody: rozhovor, vyprávění, diskuse, dialog, hraní rolí, dramatizace, demonstrace, pozorování předmětů a jevů, experiment, projekce, práce s literárním textem, nacvičování dovedností, pracovní činnosti, výtvarné činnosti
- Formy: řízené využití spontánních situací, řízené individuální činnosti, skupinové, frontální (snažíme se co nejméně), spontánní hra a činnosti, spontánní tvorba, učení se dětí navzájem

Náš školní vzdělávací program je natolik obecný a má tak širokou škálu možností v uchopení integrovaných bloků, aby měli jednotliví pedagogové dostatečný prostor pro tvorbu třídních vzdělávacích plánů. Mohou tak naplno projevit svůj potenciál a svou osobnost v konkretizaci cílů ŠVP, ve výběru forem a do značné míry metod vzdělávání předškolních dětí. Očekává se velká míra osobní angažovanosti, kreativity a v návaznosti na zdravý vývoj dítěte velká otevřenost k jeho potřebám. Jednoduše, otevřenost myslí.

Pracujeme podle ŠVP PV, který vychází z RVP PV. Usilujeme o to, aby naše mateřská škola byla pro děti šťastnou součástí jejich dětství a pro rodiče citlivým a odborným zázemím.

Cílem předškolního vzdělávání je dovést dítě na konci jeho předškolního období k tomu, aby v rozsahu svých osobních předpokladů získalo věku přiměřenou fyzickou, psychickou i sociální samostatnost a základy kompetencí důležitých pro jeho další rozvoj a učení pro jeho život a vzdělávání.

O výše uvedené usilujeme v naší každodenní práci a k tomu nám pomáhá náš ŠVP MŠ.

5.1 Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Popsáno v kapitole 3.9 a 3.10 str. 15-17.

5.2 Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Popsáno v kapitole 3.11. str. 17 – 19.

6. Vzdělávací obsah

Obsah školního vzdělávacího programu je sestaven do ústředního tématu

„Za všemi tvářemi Země“

Všechny integrované bloky mají průřezový charakter, pokud jde o vzdělávací oblasti (podle RVP PV dítě a jeho tělo, dítě a ten druhý, dítě a jeho psychika, dítě a společnost, dítě a svět). Vzhledem k charakteru integrovaných bloků můžou některé oblasti lehce převyšovat na úkor ostatních. Integrovanými činnostmi, prožitkovým, kooperativním, situačním, spontánním a sociálním učením a didakticky zacílenou činností, bychom chtěli u předškolního dítěte přispět k tomu, aby bylo schopno porozumět světu, který ho obklopuje i sobě samému. Chceme položit základy celoživotního vzdělávání všem dětem podle jejich schopností, potřeb a možností.

Integrované bloky jsou dostatečně časově rozvrženy, nabídka činností je pestrá a lze jí přizpůsobit potřebám každé třídy. Lze je v třídních plánech rozpracovávat, konkretizovat, pozměnit, témata si i posunout do jiného IB. Název i tematické části je možno v TVP také přizpůsobit. TVP si tedy budou učitelé zpracovávat v každé třídě samostatně s ohledem na věkové složení dětí. Kritériem je dodržet stanovené dílčí cíle v průběhu školního roku a držet se v mezích RVP PV. Jako pomůckou pro konkretizaci činností a vzdělávací nabídku v TVP je také diagnostika předškolního dítěte, kterou máme zpracovanou pro ověřování schopností a dovedností dětí. Dále odborná literatura a metodiky, které jsou učitelům k dispozici v knihovně ve sborovně, nebo ve třídách.

Při realizaci vzdělávacího obsahu směřujeme k dosažení klíčových (cílových) kompetencí, které jsou rozvíjeny. Naše vzdělávání směřuje k vybavení každého jedince souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro něho na konci předškolního vzdělávání před vstupem do základní školy dosažitelná.

Kompetence k učení

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

Kompetence k řešení problému

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Komunikativní kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Sociální a personální kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim

- se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

činnostní a občanské kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevědomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Náš ŠVP provází tento motivační příběh:

A PŘECE SE TOČÍ

Jednoho večera nemohl malý Jakub usnout. Neustále se ve své postýlce převaloval a dlouho do noci se snažil přijít na to, proč se vlastně naše planeta Země otáčí. Maminka s tatínkem už spali, a tak nebyl nikdo, kdo by mu odpověděl, i hračky mlčely.

Tak moc přemýšlel, až ho spánek nakonec přemohl a malý Jakoubek tvrdě usnul. A to byl pravý čas na jeho odpověď.

Přinesla mu ji sama Země prostřednictvím snu, který se mu toho večera zdál. Země neváhala a vstoupila milému Jakobovi do snění.

„To jsem já, Země a přišla jsem Ti chlapče říci, jak to s tím mým otáčením vlastně doopravdy je. Otáčím se z důvodu, aby se na mém povrchu střídal den a noc. A otáčím se také proto, abych byla v neustálém pohybu, který je prospěšný pro mé zdraví, a tudíž i pro zdraví vás všech, kteří uvnitř mě žijete, rostete, dovádíte a smějete se. Milý Jakoubku, až se ze svého snu probudíš, vzkaz všem ostatním lidem ať nelení a vezmou si ze mě příklad. Sice nemají osu, kolem které by se točili jako já, ale mají nohy a ruce díky nimž mohou skákat, běhat a skotačit. Poskytuji vám tolik krásné přírody, ve které je doslova radost se otáčet, hýbat se a volně dýchat. Roztočme společně každý okamžik, ať stojí za to. Uvidíš, Jakoubku, že Ty, ostatní lidé a svět kolem vás bude krásnější a zdravější“.

„Budete-li se spokojeně usmívat vy lidé, budu se i já planeta Země veseleji otáčet, a tak naše dny a noci budou šťastné a klidné. Teď už Tě milý Jakoubku nebudu rušit a půjdu se malinko pootočit blíže ke svítání, abys konečně dostal svou odpověď. Mám Tě ráda“.

Tvá Země

Nejzajímavějších sedm příběhů je našich osm integrovaných bloků ŠVP. A právě ty nás celým školním rokem provedou a dozvíme se tak vše podstatné o nás lidech, kteří šťastně žijí na planetě Zemi.

Vzdělávací obsah ŠVP PV je zpracován do osmi integrovaných bloků. Každý integrovaný blok má svoje dílčí cíle, vzdělávací nabídku a očekávané výstupy. První integrovaný blok prolíná všechny následující integrované bloky, je naplňován v průběhu celého roku. Ostatní integrované bloky mají dále svá další specifická zaměření. Vzdělávací nabídka vychází ze všech vzdělávacích oblastí RVP PV.

6.1 Uspořádání témat

1. IB To jsem já, tady na Zemi

Charakteristika bloku

- * děti se v průběhu roku učí žít ve společenství ostatních lidí, spolupracovat, komunikovat
- * celý rok je u dětí podporován zdravý životní styl s dostatkem pohybu
- * je podporována jejich vlastní identita a sebepoznání, vnímání sama sebe, individualita, samostatnost
- * děti mají možnost tvořit a rozvíjet se v souladu se svým vnitřním potenciálem a individualitou
- * v průběhu roku se děti učí znát, vnímat a vytvářet si pozitivní vztah k prostředí, ve kterém žijí a vyrůstají a o vlastní sounáležitosti s ním
- * obsah integrovaného bloku je, jeho části jsou pravidelně realizovány v průběhu celého roku při různých vzdělávacích činnostech při každodenní vzdělávací práci

Dílčí vzdělávací cíle	Vzdělávací nabídka	Očekávané výstupy
<ul style="list-style-type: none">• rozvoj psychické a fyzické zdatnosti• rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, ovládnutí pohybového aparátu a funkcí	<ul style="list-style-type: none">• lokomoční pohybové činnosti (běh, chůze, poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry)• manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým využíváním• konstruktivní a grafické činnosti• hudební a hudebně pohybové hry a činnosti	<ul style="list-style-type: none">• zachovávat správné držení těla• zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí,• koordinovat lokomoci a další pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou• vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej pokynu• ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
<ul style="list-style-type: none">• vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu• uvědomění si	<ul style="list-style-type: none">• zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)• činnosti relaxační a	<ul style="list-style-type: none">• vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej pokynu• ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem• mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a

<p>vlastního těla</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj a užívání všech smyslů 	<p>odpočinkové zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> smyslové a psychomotorické hry hudební a hudebně pohybové činnosti 	<p>zdravé výživy</p> <ul style="list-style-type: none"> vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
<ul style="list-style-type: none"> osvojení si věku přiměřených praktických dovedností 	<ul style="list-style-type: none"> jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod. 	<ul style="list-style-type: none"> zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
<ul style="list-style-type: none"> rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu 	<ul style="list-style-type: none"> společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.) komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv samostatný slovní projev na určité téma vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo 	<ul style="list-style-type: none"> vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větech vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) domluvit se slovy i gesty, improvizovat formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
<ul style="list-style-type: none"> rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření) posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> hry a činnosti nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity) spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty řešení myšlenkových i 	<ul style="list-style-type: none"> řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení

	praktických problémů, hledání různých možností a variant	
<ul style="list-style-type: none"> • poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenost) 	<ul style="list-style-type: none"> • spontánní hra • činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu • činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné • činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení • činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních 	<ul style="list-style-type: none"> • uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je • rozhodovat o svých činnostech • uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) • přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky • prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit 	<ul style="list-style-type: none"> • estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další) 	<ul style="list-style-type: none"> • zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj kooperativních dovedností 	<ul style="list-style-type: none"> • kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách • společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření 	<ul style="list-style-type: none"> • spolupracovat s ostatními • respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
<ul style="list-style-type: none"> • posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> • běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým • společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému • hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého 	<ul style="list-style-type: none"> • dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla • porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad • vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
<ul style="list-style-type: none"> • vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňující tyto vztahy a postoje vyjadřovat a 	<ul style="list-style-type: none"> • aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, 	<ul style="list-style-type: none"> • vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) • zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat,

<p>projedovat</p>	<p>divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě 	<p>konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemi 	<ul style="list-style-type: none"> • přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období) • přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety 	<ul style="list-style-type: none"> • mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte • osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

2.IB "Mé místo na zemi"

- **Pod jednou střechou**
- **Pošli to dál**

Charakteristika bloku

- * děti se seznamují s pravidly, s provozem a chodem v mateřské škole, zaměřujeme se na sebeobsluhu, samostatnost, stolování, hygienu
- * snaha usnadnit dětem adaptaci, sžít se s kolektivem dětí i dospělých - rozvíjet vztahy, uvědomit si sám sebe, své potřeby, pocity
- * v popředí bude také snaha vytvořit dětem příjemné prostředí, bezpečné, kde se budou cítit dobře
- * stále dbáme na dostatečnou nabídku zajímavých podnětů a zážitků společně v mateřské škole

Období: září – Zamykání školní zahrady

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel v dítěti podporuje)

- získávání relevantní citové samostatnosti
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- seznamování s pravidly ve vztahu k druhému
- seznámení s místem i prostředím ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním pravidlům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- ostatní dílčí cíle společné pro celý rok vycházejí z 1.IB

Vzdělávací nabídka

- spontánní hra, námětová hra a činnosti, volná hra, hraní rolí
- činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a s jejich praktickým používáním (prostředí MŠ)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- motivovaná manipulace s materiálem, s předměty, zkoumání jejich vlastností,
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontroli a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti)
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- sociální a interaktivní hry,
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování

- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- aktivity podporující sblížení dětí
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- přirozené poznávání blízkého prostředí, vycházky do okolí
- ostatní vzdělávací nabídka společná pro celý rok vycházejí z 1.IB

Očekávané výstupy

- pojmenovávat většinu toho, čím je obklopeno
- domluvit se slovy i gesty, formulovat otázky, odpovídat, popsat situaci
- odloučit se na určitou dobu od blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- respektovat předem vyjasněná a dohodnutá pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody

- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
- uvědomovat si svou samostatnost, rozhodovat o svých činnostech
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti

3.IB “Země pod závojem podzimu“

- **Poslouchej, příroda vypráví**
- **Příběhy z mechových peřin**

Charakteristika bloku

- * v tomto bloku dominuje roční období podzim, zájem o přírodu, ke které máme velmi blízko
- * pozorujeme a seznamujeme se s podzimními změnami v přírodě /barvy, tvary, plody, dary Země, sklizeň, ukládání zvířat k zimnímu spánku/
- * manipulace s přírodním materiálem, rozvíjíme pozitivní vztah k přírodě, k ekologii
- * poznáváme okolní přírodu, její proměny, staráme se o naši zahradu
- * rozvíjíme dále prosociální vztahy ve skupině
- * vedeme děti k zájmu o psanou podobu jazyka, rozvíjíme jejich řečové schopnosti a dovednosti

Období: říjen/polovina listopadu - Ovocné/zeleninové dny s dětmi, soutěže Dýňování-Halloween, podzimní dílničky s rodiči

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel v dítěti podporuje)

- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, rozvoj paměti a pozornosti,
- schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet a city plně prožívat
- vytváření povědomí a následně pozitivního vztahu k přírodě ve svém bezprostředním okolí, poznávání okolní přírody, seznámení s místem a prostředím ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- pochopení, že změny působené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- ostatní dílčí cíle společné pro celý rok vycházejí z 1.IB

Vzdělávací nabídka

- přirozené pozorování okolní přírody, vycházky s ekologickým záměrem, výlety do přírody, sledování rozmanitost a změny v přírodě
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- prohlížení a „čtení“ knížek
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- hry a činnosti vedoucí k pochopení pravidel přírody a člověka v ní

- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti tvořivé, ale i praktického využití (např. hrabání listů na zahradě)
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem
- činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médií apod.)
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů vztahujících se k podzimu, k podpoře pozitivních vztahů ve skupině
- zpěv, recitace, dramatizace, přednes s tématem podzimu, přátelství
- hry na téma přátelství, volné hry, aktivity podporující si uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství)
- různorodé společenské hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty)

Očekávané výstupy

- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
- mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- popsat situaci (skutečnou i podle obrázku)
- učit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu,

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat, naučit se porozumět a přijmout pravidla hry
- zvládat pojmenování barev, dokázat je ukázat, vybrat, třídít podle barvy, atd
- dokázat pojmenovat různé tvary a materiály, dokázat třídít odpad (alespoň papír, plast, bio odpad)
- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všítat si (nového, změněného, chybějícího)
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- naučit se z paměti krátké texty, písňe
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný názor či postoj), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- vyjednávat s dětmi i s dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s dopomocí)
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všítat si nepořádku a škod a upozorňovat na ně

4. IB „Pod čepicí sněhu třpytí se Zem“

- **Příběhy z čertovského pytle a vánoční kouzlo hvězdičky betlémské**
- **Tajemství kouzelné zimy**

Charakteristika bloku

- * hlavní náplní tohoto bloku je posilovat vztahy mezi dětmi, s rodinou, společně sdílet radost, zážitky, uplatňovat dětskou fantazii a tvořivost
- * přiblížíme dětem lidové tradice, zvyky, zpíváme koledy, posloucháme vánoční příběhy
- * vyzdvihneme dobro a zlo, kouzelnou atmosféru, naději, sílu sounáležitosti
- * zaměříme se na změny v přírodě v zimním období, vyzdvihneme důležitost odpočinku a klidu pro přírodu, Zemi i pro všechny obyvatele Země
- * seznamujeme děti se zimními sporty a zimními radovánkami, s tím co nám zimní období nabízí

Období: konec listopadu/prosinec/leden – čert a Mikuláš - lampionový průvod, Ježíškova nadílka + vánoční besídka pro rodiče, různé výstavy vztahující se k adventu, vánoční divadelní představení, vystoupení dětí na náměstí při adventu, Zimní čarování, předlyžařský kurz, školička bruslení

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel v dítěti podporuje)

- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, osobní pohody i pohody prostředí,
- pohody v mezilidských vztazích, osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- rozvoj schopností a dovedností své city plně prožívat a vyjádřit
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí v němž žije, tradice a zvyky
- rozvoj hudebně pohybových dovedností (například zpívání za doprovodu rytmických a melodických nástrojů, rozvoj citu pro intonaci, tempo, rytmus),
- rozvoj řečových schopností i jazykových dovedností receptivních i produktivních, rozvoj zájmu o další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, dramatické, pohybové)
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- vytvoření povědomí o sounáležitosti nejen se svou vlastní rodinou, ale i širším prostředím, vytvořit povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- vytváření elementárního povědomí o širším kulturním prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí a jeho změnám
- rozvoj pohybových schopností a dovedností
- ostatní dílčí cíle společné pro celý rok vycházejí z 1.IB

Vzdělávací nabídka

- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- relaxační a odpočinkové činnosti, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- poslech čtených a vyprávěných pohádek, příběhů, následná diskuse o příběhu
- námětové hry a činnosti, dramatizace příběhu (v tomto období hry na „Betlém“ „Peklo“ atp.)
- estetické a tvůrčí aktivity (například společné tvoření adventního věnce s rodiči v MŠ,

- společné vyrábění vánočních ozdob pro výstavu vánočních stromečků ve městě atp.)
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
 - aktivity podporující sblížení dětí
 - aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
 - setkávání se s literárním, hudebním a dramatickým uměním mimo mateřskou školu (například divadelní představení v MDK)
 - přednes, recitace, dramatizace, zpěv
 - společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
 - sledování událostí ve městě, účast dětí na některých akcích (například zpívání při rozsvěcování stromečku na náměstí, atp.)
 - sledování příběhů a pohádek obohacující citový život dítěte
 - cvičení organizačních dovedností
 - dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.)
 - četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem
 - přípravy a realizace společných slavností v rámci zvyků a tradic
 - recepivní slovesné, literární, výtvarné, či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhu, veršů, hudebních skladeb, písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
 - běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i dospělým
 - přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování změn v přírodě
 - práce s literárním textem, s obrazovým materiálem, využití encyklopedií, médií
 - předlyžařský kurz, školička bruslení
 - motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
 - konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
 - hry a praktické činnosti procvičující orientaci v prostoru a rovině

Očekávané výstupy

- učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- sledovat divadlo, film
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání s uměním
- uvědomovat si příjemné i nepříjemné citové prožitky (lásku, radost, náklonnost, strach, smutek, obavy)
- prožívat a dětským způsobem projevoval co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
- vnímat co si druhý přeje a potřebuje, pomáhat, udržovat dětská přátelství
- ovládat některé techniky klidné domluvy mezi dětmi, ovládat své city a okamžité potřeby, vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s dopomocí)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- mít radost s objevovaného, těšit se na další aktivity s dětmi i dospělými
- porozumět slyšenému, umět reprodukovat, zdramatizovat slyšený příběh
- znát naše vánoční a adventní tradice, znát vlastní rodinné tradice, umět o nich vyprávět
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- mít pocit sounáležitosti se svým městem a jeho občany, prožít předvánoční a vánoční atmosféru, mít povědomí o širším společenském, věcném, kulturním prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (pohybovat se na sněhu, ledu i s využitím sportovního náčiní)
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky,

- vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
 - postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
 - vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
 - chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), orientovat se v prostoru i v rovině

5.IB „Šťastní lidé pod ochranou Země“

- **Já umím to a Ty zas tohle, společně umíme moc**
- **Pojď se s námi smát, na pohádku si hrát (pohádkové a masopustní veselí)**
- **Hvězdičko z nebe, splň mi má přání**

Charakteristika bloku

- * uvědomění si, že každý má své místo na Zemi, je něčím prospěšný pro společnost, Zemi, každý něco umí - povolání, řemesla atd.
- * tento blok zahrnuje také uvolnění a spoustu legrace, sdílení zážitků, karnevalové veselí,
- * děti si plní svá přání, sdílí je a povídají si o nich,
- * velkými společníky jsou nám pohádky a knihy všeobecně i ty, které nám sami děti představí

Období: leden/únor/půlka března – Měsíc knihy - Den knihy, Projekt „Povolání – vrstevnické učení“, Masopustní karneval

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel v dítěti podporuje)

- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkcích (abeceda, čísla)

- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- rozvoj společenského i estetického vkusu
- vytváření základů aktivních postojů ke světu, k životu, k učení,
- vytvoření elementárního povědomí o širším kulturním i technickém prostředí
- ostatní dílčí cíle společné pro celý rok vycházejí z 1.IB

Vzdělávací nabídka

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů, četba vyprávění a poslech pohádek a etickým obsahem a poučením
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- prohlížení a „čtení“ knížek
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- dramatizace, zpěv
- činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci
- námětové hry a činnosti
- činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médií apod.)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- společenské hry
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu

- cvičení organizačních dovedností
- příležitosti a hra pro rozvoj vůle, vytrvalosti
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností (fyzických i psychických), dovedností, schopností, v čem se lidé odlišují (například, že každý umí něco jiného) a v čem jsou si lidé podobní
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiály a předměty
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- hraní rolí, dramatické činnosti,
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- setkávání s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů, přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.

Očekávané výstupy

- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)

- učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- chápat slovní vtip a humor
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu,
- sledovat očima zleva doprava
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- zorganizovat hru
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- chovat se na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- vyjednávat s dětmi, domlouvat se na společném řešení
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- vědět, jaké zaměstnání mají rodiče, jaká jsou různá povolání a proč mají význam pro náš společný život
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně a předkládat „nápady“
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání)
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit své zážitky (říci, co je zaujalo, co bylo zajímavé)
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý, mít elementární povědomí o existenci vesmíru

6.IB „Země v jarním kabátku“

- **Otoč jarní klíč, pozdrav Petrklíč**
- **Nech brouka žít**

Charakteristika bloku

- * pozorujeme jarní přírodu, její změny, všímáme si nového života a energie v přírodě
- * seznámíme se s obdobím Velikonoc, tradice, zvyky
- * všímáme si rostlin, živočichů /domácí a hospodářská zvířata, mláďata/ - pozorujeme růst rostlin/setí, klíčení, růst, sklizeň atd./
- * vedeme děti k citlivosti k živé i neživé přírodě
- * důležitým bodem tohoto bloku je ekologická výchova a ochrana přírody, budování vztahu k přírodě /tříděný odpad, práce s odpadovým materiálem, úspora vody + vysvětlení koloběhu vody/

Období: polovina března/konec dubna – Den vody - 22.března/celosvětově/, Den Země + Uklidíme Česko, jarní dílničky s rodiči, Vítání jara, zakončení Zimy – Morana, Pašijový týden (dle velikonočních svátků), Odemykání školní zahrady

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel v dítěti podporuje)

- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním prostředí o jeho rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj základně kulturně společenských postojů, návyků, aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí, zvládat jeho změny
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, planetou Zemí
- vytváření základů pro práci s informacemi

- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem k úmyslným
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- ostatní dílčí cíle společné pro celý rok vycházejí z 1.IB

Vzdělávací nabídka

- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- hry se slovy, slovní hádanky
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- ekologicky motivované herní aktivity (ekohry)
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- hry a činnosti ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslav a slavností v rámci zvyků a tradic, apod.)
- společné akce, sdílení, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- hry zaměřené k poznávání rolí, profesní role vztahující se k přírodě, zvířatům a osvojování rolí, do nichž se dítě přirozené dostává, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností
- prohlížení a „čtení“ knížek
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- sledování změn v přírodě, záměrné pozorování, verbální vyjádření svých poznatků a výsledků pozorování přírody

- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- přímé pozorování přírodních jevů v okolí mateřské školy i obecně v přírodě, diskuse o těchto jevech
- činnosti zaměřené na vytváření (chápaní) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, obrazovým materiálem, atd.)
- výlety do okolí (do přírody, na kulturní akce ...)
- výtvarné hry na téma probouzení jara, nebo téma Velikonoc
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- činnosti podporující informatické myšlení, programování, práce s ICT, interaktivní aktivity s podporou ICT
- činnosti zaměřené na poznávání rodiny (funkce rodiny zvířat, členové rodiny zvířat a vztahy mezi nimi, život v rodině zvířat

Očekávané výstupy

- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
- chovat se a jednat ohleduplně
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- utvořit jednoduchý rým
- poznat některá písmena, číslice, popřípadě slova
- poznat a vyslovit jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- výlety do okolí, do přírody

- být citlivé ve vztahu k bytostem, k přírodě i věcem
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, umět se bránit a odmítnout to, co je mu nepříjemné
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, přírodě i k věcem
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, či dramatickou improvizací apod.)
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný (v tomto IB například pravidelné střídání ročních dob, měsíců v roce a jaké změny pravidelně v přírodě probíhají)
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- chápat prostorové elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), částečně se orientovat v čase

7.IB „Klikaté jsou cesty do srdce Země“

- **Velké srdce mám, komu já ho dám**
- **Srdce Země**
- **Já i my všichni v srdci Země**

Charakteristika bloku

- * tímto blokem nás provádí především zájem o rodinu, vztahy v rodině, jeden k druhému, sami k sobě, maminka, tatínek, sourozenci a další členové rodiny
- * malé schéma, které nám napoví, čemu se budeme věnovat: Já-rodina-naše město-ČR
- * otevíráme téma "Moje město" - sounáležitost s místem kde žiji, podporujeme regionální identitu
- * otevíráme téma „Zdraví“ - osvojíme si poznatky o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě, o ochraně zdraví a nás samotných
- * prohlubujeme poznatky dětí o dopravě v našem městě a celkově životě v něm, dbát na vlastní bezpečnost i bezpečnost druhých

Období: květen – besídka pro maminky – Den matek, Projekt „Moje město“, Projekt „Týden zdraví“

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel v dítěti podporuje)

- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj kultivovaného projevu
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech (písmena, číslice a jiné)
- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozvoj a kultivace smyslového vnímání, rozvoj paměti a pozornosti
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi a dospělými
- rozvoj a užívání všech smyslů, včetně smyslového a zrakového vnímání
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- rozvoj zájmu o další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem
- vytváření zdravých životních návyků jako základu zdravého životního stylu
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách (život našeho města, naší republiky)
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem, k jiným lidem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- osvojení poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí, ochranně dítěte před nebezpečnými vlivy
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- ostatní dílčí cíle společné pro celý rok vycházejí z 1.IB

Vzdělávací nabídka

- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- samostatný slovní projev (získávání dovednosti překonat stud, trému, kultivovat svůj projev)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s pomůckami, materiálem, náčiním (například samostatné tvoření, vyrábění na dané téma, tvoření dle instrukcí – přáníčka maminkám)
- hry na téma rodiny, přátelství, sounáležitosti se Zemí, podpora kladných emocí v prožívání
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, hudební, pohybové a další)
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- cvičení v projevování citů (zvláště kladných)
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- námětové hry a činnosti
- společná setkávání, sdílení, přípravy a realizace společných oslav
- aktivity podporující zblížování dětí, uvědomování si vztahů mezi lidmi (vztahy mezi pohlavími, úcta ke stáří, respekt a pochopení k slabým a nemocným)
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, urole dané pohlavím, profesní role – lékař, záchranář, starosta apod., herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů v našem městě, rozhovor o výsledku pozorování
- činnosti zaměřené k chápání pojmů a osvojování poznatků (práce s obrazovými materiály, s médii)

- činnosti zaměřené na poznávání znakových systémů (piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel
- hry a činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- hry a praktické činnosti zaměřené na orientaci v prostoru a rovině (například na dopravním hřišti, ve městě)
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrožících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí
- aktivity přibližující dítěti svět (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dítěti srozumitelnými reáliemi o naší republice
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů, k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí, příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobní bezpečí a vytváření zdravých životních návyků (vitamíny x bacily, zdravé x nezdravé, zdravá výživa)
- aktivity podporující zdravý životní styl, sporty všeho druhu
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí

- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících před nebezpečím
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová a relaxační cvičení)
- výtvarné, hudebně pohybové činnosti zaměřené na rozvoj pozitivního postoje ke zdraví, ke svému vlastnímu tělu
- smyslové hry, hry podporující smyslové a zrakové vnímání
- hry a činnosti zaměřené na cvičení různých forem paměti
- cvičení v projevu citů (zvláště kladných), sebekontroly
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a v okolí dítěte k seznamování dítěte se srozumitelnými reáliemi o naší republice
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým

Očekávané výstupy

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo a intonaci řeči
- naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu), úmyslně si zapamatovat, vybavit
- poznat napsané své jméno
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- rozvoj poznatků citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- zachytit a vyjádřit své prožitky výtvarně, slovně, pomocí hudby
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- chápat prostorové pojmy (vlevo, vpravo, nahoře, dole, vedle, mezi apod.), orientovat se v prostoru i v rovině
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí v blízkém okolí)
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých

- výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- chovat se přiměřeně a bezpečně na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
 - mít povědomí o blízkém společenském, přírodním, kulturním i technickém prostředí a mít k němu pozitivní vztah
 - uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
 - pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji (o narození, růst u těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, sportem, pohybem
 - rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
 - mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
 - mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
 - získání schopnosti záměrně řídit své chování a ovlivňovat vlastní situaci
 - mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
 - vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
 - uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
 - těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás
 - prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), i negativní citové prožitky
 - chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)

- respektovat potřeby jiných lidí, vnímat to, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

8.IB „Všechny barvy života na Zemi“

- **V každém koutě světa, kamarád Tě čeká**
- **Letní kniha dobrodružství**

Charakteristika bloku

- * umění těšit se z příjemných zážitků, z kontaktu s ostatními dětmi, bezostyšně vyjádřit své prožitky, respektovat druhé
- * prohlubovat zájem dětí o měnící se letní přírodu, typické znaky léta, ekosystém louka, rybník atd.
- * poznáváme a seznamujeme se s lidmi v dalekých krajích, jejich životem, řečí, barvou pleti, místem odkud pocházejí, děti poznávají různé národy a kultury, jednotlivé kontinenty, exotická zvířata
- * v neposlední řadě se najde i v tomto bloku místo na přání dětí, necht' vymyslí zajímavé téma, hru, výlet, námět k vyrábění, tanec, cokoli, co by je potěšilo, o čem by je bavilo se dozvědět, zkusit, poznat, užít si s kamarády

Období: červen – pasování předškoláků, Dětský den, rozloučení se školním rokem

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje)

- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností produktivních (výslovnosti, mluvního projevu, vyjadřování)
- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému),
- získání schopnosti záměrně řídit své chování a ovlivňovat vlastní situaci, rozvoj schopnosti sebeovládání
- seznamování s pravidly ve vztahu k druhému, posilování prosociálního chování a postojů zejména k dětem, které neznám
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi a dospělými
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- seznamování se světem lidí, přírody, zvířat, kultury a umění jiných zemí
- vytvořit povědomí o vlastní sounáležitosti s celým světem
- poznávání jiných kultur
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- ostatní dílčí cíle společné pro celý rok vycházejí z 1.IB

Vzdělávací nabídka

- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv, jednoduché taneční vystoupení předškoláků
- prohlížení a „čtení“ knížek
- smyslové hry a činnosti, vnímání zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti
- spontánní hra, volné hry

- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
- interaktivní aktivity s podporou ICT
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- činnosti podporující informatické myšlení, programování, práce s ICT, interaktivní aktivity s podporou ICT
- činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médií apod.)
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- aktivity přibližující dítěti rozmanitost kultur (výtvarné, hudební, dramatické činnosti, sportovní aktivity, účast dětí na školních i mimoškolních akcích)
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti, relaxační činnosti
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- práce s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a jiných médií
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitosti a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)

- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí
- cvičení organizačních dovedností
- běžné verbální i neverbální aktivity dítěte s druhým dítětem i dospělým
- hry a situace, kde se dítě učí chránit své soukromí a bezpečí druhých
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- společné přípravy na akce
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur jiných světů (výtvarné, hudební a dramatické činnosti)

Očekávané výstupy

- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- poznat a vyslovit jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- naučit se zpaměti krátké texty (písně, básně pro závěrečné vystoupení předškoláků)
- chápat slovní vtip i humor
- projevovat zájem o knížky, hudbu, sledovat film
- chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- naučit se zpaměti krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- předkládat nápady a ty rozvíjet, myslet kreativně
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí umět vyjádřit různým způsobem
- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- odmítnou komunikaci, která je mu nepříjemná
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je

- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- zorganizovat hru
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích)
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, přírodě i věcem

- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí apod.)

7. Evaluační systém a pedagogická diagnostika

Systémové a systematické nastavení a vyhodnocování procesů v mateřské škole vede k plnění cílů, které si mateřská škola při tvorbě ŠVP stanovila. Promyšlené sledování a vyhodnocování pokroků v rozvoji a učení dítěte svědčí o profesionalitě učitelů v oblasti pedagogické diagnostiky. O dosahování co nejvyšší profesionality pedagogů a systematické práce se snažíme i důslednou evaluací naší pedagogické práce. Cílem je zvyšovat kvalitu pedagogické práce, zlepšovat podmínky, vyvozovat závěry pro práci pedagogického týmu i jednotlivců. Porovnáním obsahu RVP PV s obsahem ŠVP PV a TVP by se mělo odrážet v úspěšném naplňování dílčích cílů, což se projeví v pedagogické diagnostice dětí. V případě zpracování a realizace IB i jeho dílčích částí zodpovídají za každou třídu třídní učitelky. Analýzu dat a následné vyhodnocení provádí nejprve třídní učitelky společně, hledají možné nápravy řešení. Analýzu dat všech evaluačních dotazníků (vyjma autoevaluačních) provádí zástupkyně ředitelky školy, která předá souhrnnou zprávu před pololetní a závěrečnou pdg. radou a provozní poradou ředitelce školy. Na pdg. radě jsou dále společně evaluovány získaná data a vyvozovány závěry. Vyhodnocení evaluačních a autoevaluačních dotazníků provádí ředitelka školy dle časového plánu. Výsledky konzultuje s jednotlivými zaměstnanci v osobních hodnotících pohovorech. Výsledkem zhodnocení je stanovení dalších cílů. Pedagogickou diagnostiku provádějí učitelky ve třídách průběžně, její výsledky zapisují do připravených archů, které kontroluje zástupkyně ředitelky dle časového plánu. Zástupkyně ředitelky provádí kontroly pedagogické dokumentace ve třídách dle kontrolního plánu, což je také součástí evaluace pedagogické práce. Na hospitacích učitelek se podílí zpravidla ředitelka školy, případně zástupkyně ředitelky dle hospitačního plánu. Dalším prostředkem ke zlepšování pedagogické práce jsou vzájemné hospitace učitelek, které slouží k vzájemné inspiraci. Tyto vzájemné hospitace probíhají podle plánu vzájemných hospitací. Vše je zdokumentováno na příslušných formulářích. Dle výsledků evaluace a autoevaluace zpracovává ředitelka školy ve spolupráci se zástupkyní ředitelky školy souhrnnou evaluační pololetní a závěrečnou zprávu, ve které se upravují cíle, prostředky, formy práce, hledá se cesta k co nejlepšímu naplňování potřeb dětí a k plnění kritérií RVP PV.

Plán evaluace, sledované oblasti

Způsob a zpracování obsahu vzdělávání (zpracování a realizace IB), vzdělávací nabídka

Předmět hodnocení	termín	nástroje	zodpovídá	kontroluje
Každodenní vzdělávací práce	průběžně	sebekontrola, seberegulace, zpětná vazba k vlastní činnosti, pdg. realizace plánovaných činností, vzájemná hospitace, hospitace, pololetní a závěrečné hodnocení tříd, monitoring, každodenní vstupy do tříd, brainstorming, rozhovor, diskuze, pdg. rada, deník AP, portfolio pdg.	pdg.	ŘŠ, případně ZŘŠ
Zpracování a realizace dílčích částí IB	Po skončení dílčí části IB	záznamový arch, TVP, třídnice, realizace plánovaných činností, zpětná vazba k vlastní činnosti, diskuze	společně pdg. tříd,	ZŘŠ 2x ročně (zpravidla leden, červen) dle kontrolního plánu
Zpracování a realizace IB	Po skončení IB	záznamový arch, TVP, třídnice, realizace plánovaných činností, zpětná vazba k vlastní činnosti, diskuze	společně pdg. tříd	ZŘŠ 2x ročně (zpravidla leden, červen) dle kontrolního plánu
Autoevaluace pdg ke kvalitě výchovně vzdělávací práce učitele MŠ	leden, červen	Autoevaluační dotazník č.4, 14 – pdg. 16, 17 – AP, 18 – chůva, školní asistent 19 – spec. pdg., sebereflexe, sebehodnocení pdg., dotazník k hodnocení výsledků vzdělávání č.3., hospitace, vzájemné hospitace, diskuze, rozhovor, hodnotící pohovor, monitoring, pdg.rada, deník AP., portfolio pdg.	pdg. ,AP, nepedagogická podpora chůva, školní asistent	ŘŠ, případně ZŘŠ

Výsledky vzdělávání (pedagogická diagnostika) – vyhodnocení pokroků každého dítěte

Předmět hodnocení	Sledovaná oblast	termín	nástroje	zodpovídá	kontroluje
Evaluace výsledků vzdělávání	Vstupní diagnostika	první měsíc při nástupu do MŠ	každodenní pozorování, monitoring, volný záznamový arch, portfolio dítěte, rozhovor,	společně pdg. tříd	ZŘŠ 2x ročně (zpravidla leden, červen) dle kontrolního plánu
	PDG. Diagnostika dle Bednářové	leden, červen	záznam pdg. diagnostiky + každodenní pozorování, monitoring, portfolio dítěte, rozhovor, analýza prací dětí, kresba postavy, stromu, domu	společně pdg. tříd	ZŘŠ 2x ročně (zpravidla leden, červen) dle kontrolního plánu
	PDG. diagnostika ISophi	březen (pouze předškolní děti)	pdg. diagnostika ISophi a výstup	společně pdg. tříd	ZŘŠ (zpravidla, červen) dle kontrolního plánu
	Dotazník k hodnocení výsledků vzdělávání - dotazník č.3	leden, červen	pdg. diagnostika, hospitace, vzájemné hospitace, IVP, PLPP, stimulační program, spolupráce se spec. pdg., autoevaluace spec.pdg. AP,školním asistentem, chůvou, rodiči, doporučení SPC, PPP	pdg. jednotlivě, ZŘŠ, ŘŠ	ZŘŠ, zpracovává souhrnnou zprávu pro ŘŠ, kterou předkládá před pololetní a závěrečnou pdg. radou školy

Vzdělávací podmínky

Předmět hodnocení	termín	nástroje	zodpovídá	Kontroluje, finální odpovědnost
Personální podmínky	červen	dotazník č. 5, evaluace a autoevaluace npdg. - dotazník č. 12, 13, 18 - červen, monitoring, pozorování, SCIO šetření školy, pdg. rada, provozní porady, plán a realizace DVPP, plán uvádějícího učitele,	pdg, npdg., VŠJ, školnice, ZŘŠ, ŘŠ	ZŘŠ, zpracovává souhrnnou zprávu pro ŘŠ, kterou předkládá před závěrečnou pdg. radou a provozní poradou školy
Věcné podmínky	červen	dotazník č.6., evaluace a autoevaluace npdg. - dotazník č. 12, 13, 18 - červen, monitoring, pozorování, SCIO šetření školy, pdg. rada, provozní porady,	pdg, npdg., VŠJ, školnice, ZŘŠ, ŘŠ	ZŘŠ, zpracovává souhrnnou zprávu pro ŘŠ, kterou předkládá před závěrečnou pdg. radou a provozní poradou školy
Životospráva	leden, červen	dotazník č.7., evaluace a autoevaluace npdg. - dotazník č. 12, 13, 18 - červen, monitoring, pozorování, SCIO šetření školy, pdg. rada, provozní porady,	pdg, npdg., VŠJ, školnice, ZŘŠ, ŘŠ	ZŘŠ, zpracovává souhrnnou zprávu pro ŘŠ, kterou předkládá před pololetní a závěrečnou pdg. radou a provozní poradou školy
Psychosociální podmínky	leden, červen	dotazník č.8., evaluace a autoevaluace npdg. - dotazník č. 12, 13, 18 - červen, monitoring, pozorování, SCIO šetření školy, pdg. rada, provozní porady,	pdg, npdg., VŠJ, školnice, ZŘŠ, ŘŠ	ZŘŠ, zpracovává souhrnnou zprávu pro ŘŠ, kterou předkládá před pololetní a závěrečnou pdg. radou a provozní poradou školy
Organizace	leden, červen	dotazník č.9., monitoring, pozorování, hospitace, SCIO šetření školy, pdg. rada, provozní porady	pdg, ZŘŠ, ŘŠ	ZŘŠ, zpracovává souhrnnou zprávu pro ŘŠ, kterou předkládá před pololetní a závěrečnou pdg. radou a provozní poradou školy
Řízení mateřské školy	červen	dotazník č.10. pdg., npdg., Autoevaluační dotazník ředitele školy č. 15.,	pdg., npdg., VŠJ, školnice, ZŘŠ, ŘŠ	ZŘŠ, zpracovává souhrnnou zprávu pro ŘŠ, kterou předkládá před

		monitoring, pozorování, SCIO šetření školy, pdg. rada, provozní porady		závěrečnou pdg. radou a provozní poradou školy
Spolupráce s rodiči, ostatními organizacemi a odborníky	leden, červen	Dotazník č.11., evaluace a autoevaluace npdg. - dotazník č.12, 13, 18 - červen, monitoring, pozorování, SCIO šetření školy, pdg. rada, provozní porady, plány spolupráce s jinými organizacemi, porady ředitelů škol se zřizovatelem	pdg., npdg., VŠJ, školnice, rodiče, zřizovatel, ZŘŠ, ŘŠ	ZŘŠ, zpracovává souhrnnou zprávu pro ŘŠ, kterou předkládá před pololetní a závěrečnou pdg. radou a provozní poradou školy

soulad ŠVP s RVP PV

Předmět hodnocení	termín	nástroje	zodpovídá	kontroluje
Plnění cílů ŠVP PV s RVP PV	červen	Dotazník č.1, porovnání	pdg., ZŘŠ, ŘŠ	ZŘŠ, zpracovává souhrnnou zprávu pro ŘŠ, kterou předkládá před závěrečnou pdg. radou a provozní poradou školy
Plnění cílů TVP s ŠVP PV	leden, červen	Dotazník č.2 porovnání	pdg., ZŘŠ, ŘŠ	ZŘŠ, zpracovává souhrnnou zprávu pro ŘŠ, kterou předkládá před pololetní a závěrečnou pdg. radou a provozní poradou školy

Dalšími prostředky evaluace jsou zpravidla každodenní komunikace se ZZ, pdg. i provozními zaměstnanci, brainstorming, monitoring, hodnotící pohovory, hospitace, kontrolní činnost, DVPP a jeho analýza, Mapa školy – SCIO, dotazníky pro rodiče, záznamy třídních schůzek, uvítacích schůzek, triád a individuálních telefonických konzultací, Den otevřených dveří - zájem veřejnosti, ohlasy veřejnosti na prezentaci školy, počet dětí při zápisu do MŠ, zájem o MŠ, hodnocení zřizovatele, porady ředitelů škol, portfolia pdg., záznamy z pdg. diagnostiky, portfolia dětí, inventarizace a záznamy o účetnictví, výsledky a zprávy z kontrolní externí činnosti.

8. Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí

Za bezpečnost dětí v MŠ odpovídají po celou dobu výchovně vzdělávací práce učitelky mateřské školy a to od převzetí dítěte od jeho zákonného zástupce do doby předání dítěte rodiči nebo jiné pověřené osobě.

Další bezpečnostní podmínky jsou stanoveny ve školním řádu mateřské školy.

Škola má vytvořeny dobré organizační, psychohygienické, materiální podmínky, které příznivě ovlivňují kvalitu poskytovaného vzdělání, které vyžaduje ŠVP PV.

V Sokolově dne 30. 8. 2023

Bc. Romana Veselková
Ředitelka školy

Použité zdroje:

1. Smolíková K. a kol.: *Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, MŠMT, Praha, září 2021*
2. Bečvářová Z.(2010) *Kvalita, strategie a efektivita v řízení mateřské školy*. Praha, Portál 2010.
3. Syslová Z.: *Rámeček profesních kvalit učitele mateřské školy*. Brno, Masarykova univerzita 2015
4. Vyhláška MŠMT č.14/2005 Sb.o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů
5. Vyhláška MŠMT č.27/2016 Sb., Vyhláška o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných
6. Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů